

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Γ. — ΑΡΙΘ. 513

Γραφεία : Μιλτιάδου 11 — Τηλέφ. 21—266

ΑΘΗΝΑ, 10 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1935

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1) Η μετεκπαίδευσις. — 2) Μία γνώμη γιά τή συγγραφή τών ἀναγνωστικῶν. — 3) Τά ἐκπαιδευτικά μας προβλήματα. — 4) Συναίδησις μιά φορά. — 5) Σημειώματα. — 6) Πένθη. — 7) Οργανωτική κίνησις.

8) Ἀτομικὲς ὑποθέσεις. — 9) Νέαι εἰσοφοὶ γιά τὸ Σπίτι τῆς Ὀμοσπονδίας. — 10) Οἱ τελευταῖες εἰδήσεις μας κλπ. κλπ.

Η ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

Ἀπὸ 10ετίας καὶ πλέον ἰσχύει ὁ θεσμὸς τῆς μετεκπαιδευσεως τῶν δημοδιδασκάλων εἰς τὸ Πανεπιστήμιον. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο προσήλθον καὶ ἔτυχον πτυχίου περὶ τοῦς 500 ἐκ τῶν συναδέλφων, οἱ ὅποιοι ᾤθοντο ἀπὸ τὸ εὐγενὲς ἐλατήριον τῆς βελτιώσεως τῆς ἐπαγγελματικῆς τῶν κατορθώσεως, προσέθεσαν εἰς τὰ ἔτη τῶν σπουδῶν τῶν δύο ἀκόμη, εἰς ἡλικίαν κατὰ τὴν ὁποίαν λόγῳ τῆς ὀριμότητός τῶν καὶ τῆς προηγηθείσης ἐν τῷ σχολεῖῳ ἐργασίας τῶν, ὠφελήθησαν καὶ ἐπεδόθησαν ἐπανελθόντες εἰς τὰς θέσεις τῶν εἰς τὸ ἔργον αὐτῶν μετὰ μεγαλυτέρας ζήσεως καὶ περισσοτέρων ἐφοδίων, τῶν ὁποίων τὰ ἀποτελέσματα εἶνε πλέον ἢ καταφανή.

Τὴν σημασίαν τοῦ θεσμοῦ τῆς μετεκπαιδευσεως δὲν προτιθέμεθα νὰ ἀναπτύξωμεν διὰ τῶν ὀλίγων αὐτῶν γραμμῶν, διότι δὲν ὑπάρχει ὑποθέτομεν κανεὶς ἔχων ἀντίθετον γνώμην.

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θέλομεν νὰ θίξωμεν εἶνε τοῦτο :

Πρῶτον. Θὰ ἡδύνατο νὰ ἐπεκταθῆ αὕτη καὶ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης ὥστε νὰ δυνηθῶν, ὅσον τὸ δυνατόν, περισσότεροι συναδέλφοι νὰ παρακολουθήσουν τὸν διετῆ κύκλον τῶν σπουδῶν, γινόμενοι οὕτω καλύτεροι ἑαυτῶν καὶ ὠφελιμότεροι εἰς τὸ ἔργον, τὸν σκοπὸν τοῦ ὁποίου ἐκλήθησαν νὰ ὑπηρετήσουν ;

Δεύτερον. Τὸ πρόγραμμα τῶν διδασκομένων μαθημάτων, εἶνε τοιοῦτον, ὥστε νὰ ἀποδίδῃ τὰ μεγαλύτερα δυνατὰ ἀποτελέσματα, εἰς τὴν ὄντως δι' αὐτῶν συντελουμένην βελτίωσιν τῶν μετεκπαιδευομένων ;

Καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸ πρῶτον, τὸ ζήτημα τοῦτο ὑπῆρξεν ἀντικείμενον συζητήσεως πολλῶν Γεν. Συνελεύσεων τοῦ κλάδου. Καὶ ἡ 12. Γεν. Συνέλευσις ἠσχολήθη μὲ τὸ ζήτημα τῆς ἐπεκτάσεως τῆς μετεκπαιδευσεως ; καὶ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης καὶ τῆς ἀξίσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κατ' ἔτος μετεκπαιδευομένων συναδέλφων. Τὴν ἀπόφασιν τῆς αὐτῆν περιέλαβεν εἰς τὸ γενικὸν ὑπόμνημα, τὸ ὁποῖον ὑπέβαλεν εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Παιδείας ἢ Διοικήσις τῆς Διδασκαλικῆς Ὀμοσπονδίας μετὰ τὸ πέρασ τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς καὶ εἰς προφορικῆν συζήτησιν μετὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ τῶν ἀρμοδίων ὑπηρεσιῶν προσήλθεν τονίσασα τὸ δυνατόν τῆς ἐπεκτάσεως τῆς μετεκπαιδευσεως καὶ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Θεσσαλονίκης καὶ ἀξίσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν εἰσαγομένων ἀπὸ 40 εἰς 100.

Δὲν κατώρθωσεν ὁμως ἡ διοικήσις τῆς Δ. Ο. νὰ ἴδῃ πραγματοποιουμένην τὴν δικαιοσύτην ταύτην ἀπαίτησιν τοῦ κλάδου, παρ' ὅλην τὴν εὐχέριαν τὴν ὁποίαν παρέχει ὁ ἐψηφισμένος καὶ ἐν ἰσχύϊ ἀλλὰ νεκρὸς νόμος 4376.

Ἄλλὰ διὰ ποῖον ἀράγος λόγον δὲν ἔλαβε σάρκα καὶ ὄσθα ὁ ἀνωτέρω νόμος ; Καὶ δι' ἄλλους ἀσφαλῶς λόγους, ἀλλὰ κυριώτερον διὰ λόγους οικονομικοῦς, καθόσον ἡ μετεκπαίδευσις κατὰ τοὺς οικονομολογοῦντας θὰ ἀπῆιαι ἀδειαν μετ' ἀποδοχῶν διὰ τοὺς μετεκπαιδευομένους, διορισμὸν προσωρινῶν ἀναπληρωτῶν καὶ τὰ παρόμοια, ἀναγόμενα εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν ἀρμοδιότητα τοῦ τμήματος ἐκείνου τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τὸ ὁποῖον λέγεται γενικὸν λογιστήριον, τὴν νοσοτροφίαν τοῦ ὁποίου εἴμεθα εἰς θέσιν ὑπὲρ πάντα ἄλλον νὰ γνωρίζωμεν.

Εἴμεθα ὁμως ἐξ ἄλλου ὑποχρεωμένοι νὰ τονίσωμεν ὅτι εἰς τὰ ἐκπαιδευτικὰ ζητήματα, τὰ βασικῆς σπουδαιότητός διὰ τὴν ὑπαρξίν καὶ καλλιτέρουσιν τῆς τύχης τοῦ ἔθνους, ὅπως καὶ ἄλλοτε ἔχομεν τονίσει ἀπὸ τῶν στηλῶν τούτων, δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ὑπάρχουν οικονομικοὶ περιορισμοί, διότι πᾶσα δα-

πάνη γενομένη διὰ τὴν μόρφωσιν τοῦ λαοῦ καὶ τὰ ὄρια τῆς σπατάλης ἀκόμη ἀν ἡγγίξει, θὰ ἔπρεπε νὰ μὴ θεωρηθῆται τοιαύτη ἀλλὰ πραγματικὴ ἐθνικὴ οικονομία, διότι διὰ τῆς παρασκευῆς λαοῦ ὑγιοῦς καὶ μορφωμένου, μελῶν τῆς κοινωνίας ἱκανῶν πρὸς ἐπιτέλειαν τοῦ ἀληθοῦς προορισμοῦ τῶν, δὲν κάμνομεν ἄλλο τι παρὰ νὰ αὐξάνωμεν τὰς πηγὰς τῆς Ἐθνικῆς μας παραγωγῆς, τοῦ Ἐθνικοῦ μας πλοῦτου, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν ἐπιτυγχάνεται μὲ λαὸν ἀμόρφωτον ἢ ἡμιμαθῆ, ἀνάπτηρον σωματικῶς καὶ διανοητικῶς.

Ἐπιστεύομεν καὶ πιστεύομεν, ὅτι θὰ ἴητο δυνατόν νὰ κινήθωμεν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτήν, ὅποτε πολὺ προσεχῶς θὰ ἐβλέπομεν τὴν ἀπόφασιν τοῦ κλάδου πραγματοποιουμένην, θὰ ἐβλέπομεν μὲ μεγάλην μας χαρὰν τοὺς πολλοὺς καὶ ἐνθουσιώδεις συναδέλφους, τοὺς διψῶντας ἀνωτέραν μόρφωσιν, τρελιότερον ἐπαγγελματικὸν ἐξοπλισμὸν τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦν αἱ σημεριναὶ περιστάσεις, οὐχὶ ἐπιστρέφοντας εἰς τὴν μακρυνὴν θέσιν τῶν εἰς τὰς ἀποκέντρους γωνίας τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας μὲ τὴν πικρίαν μιᾶς ἀποτυχίας, ὀφειλομένης οὐχὶ εἰς πραγματικὴν ἀνικανότητα, ἀλλ' εἰς αὐστηρὰν ἐπιλογὴν μεταξὺ πολλῶν ἱκανῶν προσερχομένων, ἐλαχίστου ἀριθμοῦ τοιούτων, περιορισμένου ὑπὸ τοῦ ἰσχυροῦς Νόμου. Δὲν θὰ συνέβαινε βέβαια τὸ τοιοῦτον, ἐὰν ἦνοιγε τὰς πόλεις τὸν εἰς τοὺς δημοδιδασκάλους καὶ τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Θεσσαλονίκης καὶ ἤϋξανε ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰσερχομένων.

Θὰ ἐβλέπομεν τότε ἐντὸς ἐλαχίστων ἐτῶν, ἐγκατασπειρομένους μεταξὺ τῶν συναδέλφων τῶν διαφόρων περιφερειῶν, πολλοὺς, περισσότερους, πλείους, κατόχους τῶν μεθόδων καὶ συστημάτων τῶν ἐφαρμοζομένων εἰς τὰ περισσότερον ἡμῶν προηγμένα παιδαγωγικῶς Κράτη. Καὶ τὸ σπουδαιότερον δὲν θὰ ἐβλέπομεν τὴν ἀγίαν φλόγα τοῦ ἐνθουσιασμοῦ, τοῦ ἀπαραιτήτου αὐτοῦ στοιχείου δι' τὴν ἐκπλήρωσιν ἀποστολῆς οἱ ἢ τοῦ δημοδιδασκάλου, τοῦ μορφωτοῦ αὐτοῦ τῆς μεγάλης μάχης τοῦ λαοῦ, φθίνουσαν καὶ σβυνομένην διὰ τὴν ἔλλειψιν εὐκαιρίας, ὅπως ἡ φλόξ αὕτη γιγαντωθῆ καὶ διοχετευθῆ εἰς τὴν ψυχὴν πάντων.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ δεύτερον σημεῖον, δηλαδὴ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς μετεκπαιδευσεως ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἐν ἰσχύϊ προγράμματος, παρὰ τὸ καταφανὲς τούτων ἔχομεν τὴν εὐχάριστον πληροφορίαν ὅτι ὁ σοφὸς καθηγητῆς τῆς Παιδαγωγικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ὁ καὶ διευθυντῆς τῶν σπουδῶν, ἐν τῷ πνεύματι τῆς παρατηρητικότητός του καὶ τῶ ἀνωτέρω διαφέρουσι τὸ ὁποῖον τὸν χαρακτηρίζει ἠσχολήθη πάντοτε καὶ ἤδη ἀσχολεῖται μὲ τὴν εἰς τὸ ὠφελιμότερον σύνταξιν τοῦ προγράμματος τῶν μαθημάτων τοῦ κύκλου τῆς μετεκπαιδευσεως καὶ τὴν παρακολουθήσιν ὑπὸ τούτων τῆς λειτουργίας τοῦ πειραματικοῦ σχολείου καὶ ἀσφαλῶς θὰ καταλήξῃ εἰς τὸν καταλλήλοτερον τρόπον τῆς μορφώσεως τῶν μετεκπαιδευομένων.

Σαφῆς ὄθεν κατόπιν τῶν ὁσων ἐξεθέσαμεν διαγράφεται ἡ ἐνέργειά μας ; ἡ ὅλοια θὰ στεφθῆ ὑπὸ ἐπιτυχίας ἀσφαλούς, ἐὰν ἐνισχυθῆ ἐπικαιρῶς ὑφ' ὄλου τοῦ κλάδου καὶ σαφῶς καθωρισμένον τὸ τέγμα εἰς τὸ ὁποῖον εἰς ὅσον δυνατόν συντομότερον χρόνον πρέπει νὰ φθάσωμεν. Ἀπὸ τοῦ προσεχούς δηλ. σχολ. ἔτους μετεκπαιδευσις καὶ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης, ἀξίσεις ὀρίου ἡλικίας. Μὲ τὴν ἐπιτυχίαν τούτου θὰ ἀποδειχθῆ ὅτι ὁ συναδελφικὸς κόσμος παραλλήλως πρὸς τὰς ἄλλας διεκδικήσεις του, κατὰ πρῶτον λόγον διεκδικεῖ τὴν τοιαύτην τῆς ἐπαγγελματικῆς βελτιώσεως του.

ΜΙΑ ΓΝΩΜΗ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΩΝ

Τού εν τῷ Πανεπιστημίῳ μετακπαιδευμένου συναδέλφου κ. ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΠΑΓΙΑΤΑΚΗ

Δὲν εἶναι ψέμμα, πῶς τὸ ἑλληνικὸ ἀναγνωστικὸ βιβλίον διέρχεται σοβαρὴ κρίση, πού ἀποκαλύπτεται πῶς ἐντονὴ καὶ χαρακτηριστικὴ, ὅσο σὺν τὴν ἐκπαιδευτικὴν στέρεωσιν τῆς Ἑλλάδος πληθαίνουν οἱ λαμπρόθυμοι φωτοβόλοι τῆς ζωοδότρας ἀνακαινιστικῆς διαθέσεως, πού, ἡ πραγματικότης τῆς σύγχρονης ζωῆς καὶ ἡ βαθεῖα ἐπίγνωσις τῶν ὑποχρεώσεών μας ἀπέναντι τῆς νέας γενεᾶς, διοχετεύει στὸν ἐνθουσιαστικὸν παλμὸν τῶν πρωτοπόρων τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ μας ἀναβατισμοῦ.

Καὶ τὸ καθ' ἄσφαλῶς αὐτὸ δὲν θάλασσε τὸν ἐκπαιδευτικὸν διαισθητικὸν, ἀν' ἡ συγγραφή τοῦ ἀναγνωστικοῦ δὲν περιοριζόταν μονάχα στὴν πέννα τοῦ ἐπαγγελματικῆς λογοτέχνης πού δὲν σκαμπάει καὶ πολλὰ πράγματα ἀπὸ παιδαγωγικὴ καὶ ψυχολογία τοῦ παιδιοῦ.

Αὐτὸς γράφει βέβαια λογοτεχνήματα θελκτικὰ ἀφοῦ στὴν ἀρχιτεκτονικὴν αὐτὸν τὸν ἐνδιαφέρει ἡ τέχνη τοῦ ὡς τέχνη καί, γι' αὐτὸ θεωρεῖ τὴν περισσώτερον φορῆς ἀνάξιο προσοχῆς ἢ τελειῶς πᾶρρηγο καὶ ἄσχετο μὲ τὸ σκοπὸ τοῦ παιδευτικῆς περιεχομένου τοῦ βιβλίου του. Ὁ μεγαλόσχημος λογογράφος, ὁ Ξενόπουλος, ὁ Νιρβάδης κλπ. φροντίζει μονάχα νὰ κεντρήσῃ μαρὰ τὸν κεφάλαιον πᾶν ὅσον ἀνεξετάστον ταλάρου, ὑποβληθῆναι στὴν ἀνάπτυξιν ὠρισμένων συνασθημάτων (πού ἡ πολιτεία ἔχει καθιερώσει ὡς ἀκαρῶνα ἰσχυροὺς τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ καὶ τοῦ κοινωνικοῦ οἰκοδομήματα), γὰρ νὰ ἀναμετρήσῃ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἰσχυρῶν ἢ ἐγκριστῆς τῆς κριτικῆς ἐπιτροπῆς. Ἐκτός ἀπ' αὐτὸ τίποτε δὲν τὸν ἐνδιαφέρει οὔτε ἂν τὸ ὑλικὸν ἀντικρῆται πλεῖρα τὴν πραγματικότητος τῆς παιδικῆς νοητικότητος, οὔτε ἂν αὐτὸ διγῆ τὰ ἐνδιαφέροντα ἐκείνου τοῦ παιδιοῦ, πού σχετίζονται μὲ τὸ οἰκογενειακόν,

κοινωνικὸν καὶ γεωγραφικὸν του περιβάλλον. Ἔτσι ἐξηγεῖται ἡ ἀνία, πού τὴν περισσώτερον φορῆς, κυριεῖται ἐξ ἐφόδου τὰ παιδιὰ τῶν κατωτέρων [καὶ τῶν μεσαίων ἰδίως τάξεων, ὅταν ὑποχρεώνονται νὰ διαβάσουν καὶ ἄσχετο μὲ τὴν ζωὴν τοῦ, πού, ἴσως εἶναι καὶ ἀριστοῦργημα λογοτεχνικόν. Μ' ὅλον δ, τι δὲ εἶμαι κηρυγμένος γὰρ τὴν κατὰ γινῆσιν τοῦ ἀναγνωστικοῦ στὴν τάξιν αὐτῆς, ἐν τούτοις, ἐπειδὴ μὴ τέτοιαν ἐπανόρθωσιν στὴν καθιερωμένη σχολικὴν μας ζωὴν προϋποθέτει δασκάλους κολοσοῦς σὲ μόρφωσιν καὶ πρὸ πάντων, δασκάλους μὲ διάθεσιν λογοτεχνικὴν, θὰ ἐκρίναμε καλὸν, τὰ ἀναγνωστικὰ νὰ γράφονται ἀποκλειστικὰ ἀπὸ δασκάλους «ἐν ὑπηρεσίᾳ» κατόπιν διαγωνισμοῦ. Μὴ τέτοιαν καινοτομίαν, εἴνευ εὐκολονόητο, πῶς εἴχε πολλὰ πλεονεκτήματα, σὲ ἀνυπολόγιστο βαθμὸν ἐξυπηρετικὰ τῆς λαϊκῆς παιδείας: 1) *Τῆ λογοτεχνικῆ καὶ γενικώτερα, τὴν αἰσθητικῆς μόρφωσιν τοῦ δασκάλου*, πού εἶναι καί, ἂν ὄχι ἀνύπαρκτο, πάντως πολὺ σπάνιον μέσα στὸ δασκαλικὸν κόσμον (γὰρ λόγους, πού, ἔχω ὄψαι μου, νὰ ἐκθέσω σὲ ἄλλο μου ἄρθρον). Μέχρι σήμερα ἐλάχιστοι ἦσαν ἐκεῖνοι οἱ δασκάλου, πού τὸλμήσαν ν' ἀσχοληθοῦν μὲ τὴν παιδικὴν λογοτεχνίαν καὶ εἰδικὰ μὲ τὸ λογοτεχνικὸν ἀναγνωστικόν. Ἡ αἰτία; πολὺ γνωστὴ: Καὶ μόνο τὸ γεγονός, ὅτι εἴχαν νὰ μετρηθοῦν μὲ τὴν δυνατότερον πέννεσ τοῦ νεοελληνικοῦ διηγήματος καὶ στίχου ἦσαν ἱκανοὶ νὰ πείθῃ στὴν πρώτη τῆς ἐκδηλώσεως κατὰ τὴν ὄψιν γὰρ μὴ πρωτόβουλην λογοτεχνικὴν δημιουργικότητα, ἀφοῦ, ὅπως εἶπα καὶ πῶς πᾶνω, εἶα κομψὸ γράψιμο ἀπὸ κάποια λογοτεχνικὴ αὐθεντία, διεμνηνετικὸν μίαν γεωρῆς ἐπιδιώξεως σχετικῆς μὲ τὴν καλλιέργειαν μερικῶν συνασθημάτων, στὰ πέντε δάκτυλα μετρημένων, ἀποτελοῦσε καὶ ἀποτελεῖ τὸ μοναδικὸν ἐγγύον

τῆς ἐπαγγελίας τοῦ ἀναγνωστικοῦ καὶ τὸν μόνον ἐξισορροπητικὸν ὄρον τῆς ἐγκρίσεώς του. Καὶ νὰ τὸ ἀποτέλεσμα: Ἀγνώστια τῶν δασκάλων σὲ κάθε τι, πού ἀφορᾷ τὴν ἀδυναμία νὰ ἐκτιμήσουν καὶ τὸ ἀπλούστερον φιλολογικὸν δημιουργικὸν ἀδυναμία ἐπομένως νὰ διδάξουν μ' ἐπιτυχία τὸ μᾶθημα τῶν ἐκδόσεων καὶ ἀδυναμία ν' ἀνακαλύψουν τὴν λογοτεχνικὴν ἰδιοφυΐαν, νὰ τὴν ἐκθέψουν, νὰ τὴν τονώσουν καὶ νὰ τὴν βοηθήσουν νὰ ἐξελιχθῇ.

2) Δεύτερον πλεονέκτημα τῆς καθιερώσεως τοῦ μέτρου τῆς ἀποκλειστικῆς συγγραφῆς τοῦ ἀναγνωστικοῦ ἀπὸ δασκάλους εἶναι ἡ *δημιουργία ἀναγνωστικῶν μὲ περιεχόμενον πρῶτον ἀπ' ὅλα πεποιημένον στὴν ἀκρίβειαν τῆς σύγχρονης παιδαγωγικῆς πραγματικότητος τῆς Ἑλλάδος* καὶ ὑποβοηθητικὸν τῆς ἐπικρατήσεως κατὰ ὑποῦς τάσεως, πού ἄμεσα ἀφορᾷ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου. Ἐκτός αὐτοῦ, μὲ μὴ τέτοιαν μεταρροθίμωσιν, θὰ γέγοναν καὶ ἐξαιρετικὰ εὐλοκῶς ἀρχὴ τῆς πολυτέλειας βαθμιαίας καθιερώσεως τοῦ κατὰ γεωγραφικῶς περιφερειᾶς ἀναγνωστικοῦ καὶ θὰ μπορούσε εἶναι μὲ τὸν καιρὸ νὰ πάρῃ σάρκα καὶ ὀστά μὴ ἀπ' τὴν ζωτικώτερον διδακτικῆς ἀπαιτήσεως τοῦ ἐξελεξιμένου σχολείου εἶναι καὶ στὸ μέλλον τὴν παιδιὰ μίαν ὀρεινῆς ἐπιτοχῆς π.χ. νὰ μὴ εἶναι ὑποχρεωμένα νὰ καταρβῶνται μὲ διηγήματα καὶ περιγραφὰς, πού ἀφοροῦν τῇ ζωῇ τῆς μεγαλουπόλεως καὶ ἀπαγχονίζουσι τὸ πνεῦμα καὶ ἀκρατὸ ἐνδιαφέρον τοῦ πᾶνω στὴν καρμινιόλα τῆς κλοῦβιας πρωτευουσιάνικης ἐθνομουσικῆς, πού μωρῆσαι σάπια ἐπιτήδευσιν καὶ δουλόρονον ἀνομιισμόν. Τὸ ἀναγνωστικὸν βιβλίον τῆς πόλεως εἶναι ἐλεύθερον νὰ ἐρωτοτορηθῇ ὅσο θέλει μὲ τὰ τραγμὰ, μὲ τὰ εὐρωπαϊκὰ σαλόνια καὶ γενικά μὲ τὴν τελείως ἀκατάλλητον γὰρ τὸ ἀπλοικὸν χωριατόπουλον ἀστικὴν ζωὴν.

Τὸ ἀναγνωστικὸν βιβλίον ἔχει σκοπὸν κάποια ἀνώτερον γλωσσικὴν ἐξάσκησιν πού εἰσάγει τὸ παιδί ἀσυνείδητα στὴν φιλολογία τῆς γλώσσας. Εἶναι πασίγνωστο, δέ, ὅτι τὰ γλωσσικὰ μᾶθημα (ὅπως καὶ ἡ ἀριθμητικὴ) δὲν μπορούσι μόνον τοῦς, μὲ τὸ δικὸν τοῦς χαρακτῆρα, μὲ τὴν προσωπικὴν τοῦς οὐσίαν καὶ νὰ κεντρίσουν καὶ νὰ ἐξάψουν τὸ ἄμεσο διαφῆρον τοῦ παιδιοῦ καὶ γι' αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ λόγον πέρνον ὡς ἐπίκουρα τὰ πραγματογνωστικὰ καὶ, ἀπ' αὐτὰ, ἐκεῖνα, πού βρίσκονται σὲ ἄμεσο συγγρωτισμὸν μὲ τὴν κοινωνικὴν ζωὴν τοῦ παιδιοῦ. Ἄν δὲ ἀφ' ἐαυτοῦ τοῦ τὸ γλωσσικὸν μᾶθημα εἶναι ἀναρῶν καὶ κουραστικὸν γὰρ τὸ παιδί, εἶναι, ἐξαιρετικῶς ἀπ' τὴν πείρα καθεὸς συναδέλφου, ὅτι γίνεται ἀναρῶτερον μαρτύριον σωστό, ὅταν συνδυάζεται μὲ γεγονότα καὶ πράγματα, πού φαίνονται στὸ παιδί παρὰ μύθον, ἔξιν ὀλότελα καὶ ἄσχετα μὲ τὴν πραγματικότητος τῆς δικῆς τοῦ ζωῆς. Τὴν μικρὴν αὐτὴν ἀλήθειαν θὰ τὴν διαπιστώσει χειροπιαστὰ ὁ καθένας μας ἂν δοκιμάσει, ἔστω καὶ εὐκαιρικὰ, νὰ δώσῃ στὰ παιδιὰ του ἕνα διηγήμα ἢ ποιήμα γὰρ τὰ χριστουγεννιάτικα δέντρα τῶν Ἀθηνῶν ἢ γὰρ τὰ «μπιζού» τῆς ὁδοῦ Ἀθηνᾶς, ὅταν κα' ἐκεῖνα,

πού περιέχουν τὰ ἀνεκδιήγητα ἀναγνωστικὰ πού γράφονται στὴς βίβλους τῶν ἐπαγγελματικῶν λογοτεχνῶν πού πλούτισαν μὲ τὴν κατάρωσιν βιομηχανικὴν καπλήσιν τοῦ ἀμοιου αὐτοῦ φίλου τοῦ ἑλληνόπουλου, πού λέγεται ἀναγνωστικὸν βιβλίον.

Ἄς μὴ ξεφνιαστοῦν οἱ συνάδελφοι, διαβάζοντας τὴς ἴσως ταλμηρῆς καὶ ριψοκίνδυνος γραμμῆς, γιὰ τὸ μέχρι σήμερον ἀναγνωστικὸν βιβλίον ἔχει καταντῆσαι, κατὰ τὸ πλεῖστον, βάσανον γὰρ τὸ παιδί, ἐπιείκῃς γὰρ τὸ φτωχὸν πατέρα, πού πούλαει ὅτι, ἔχει γὰρ νὰ χαρῆσιν στὸ παιδί του τὸν προαιώνιον (ἀσπονδόν) φίλον του, καὶ τελευταῖον ἀπὸ ἅλα, μὴ ἀπ' τὴς σοβαρότερον αἰτίας τῆς λογοτεχνικῆς ἀγνώσεως τοῦ δασκάλου, γὰρ τοῦς λόγους, πού ἐξέθεσα στὴν ἀρχὴ τοῦ ἄρθρου μου. Τὸ ἀναγνωστικὸν μας βιβλίον πρέπει νὰ συγχρονισθῇ. Καὶ ἡ βασικώτερον προϋπόθεσιν ἐνός τέτοιου συγχρονισμοῦ εἶναι πρῶτον ἀπ' ὅλα ἡ ἀποκλειστικὴ συγγραφή τοῦ ἀναγνωστικοῦ ἀπὸ δασκάλους «κατὰ γεωγραφικῶς περιφερειᾶς». Σὲ μὴ χώρα πεδινὴ λ. γ. ὅταν τὴ Θεσσαλία, πού παρουσιάζει στὰ περισσώτερον παιδιὰ ταυτοτήτα διαφερόντων καὶ ἐρεθισμῶν, νὰ προκηρῶσται κατὰ διείταν ἀπὸ τὸ Κράτος διαγωνισμὸς μεταξὺ τῶν δασκάλων στὴν ὀρεινὴν περιφέρειαν ἐπίσης, στὴ βιομηχανικὴ καὶ ἐμπορικὴ (Ἀθῆνα, Θεσσαλονίκη, Βόλος, Περικτῆς) τὸ ἴδιον. Ἐπειτα εἶναι ἀνάγκη τὸ ἀναγνωστικὸν βιβλίον νὰ γίνῃ κρατικὸν γὰρ τὴν οικονομικὴν διευκόλυνσιν τῶν ἀπόρων παιδιῶν, ἀφοῦ περιορισθοῦν τὰ συγγραφικὰ δικαιώματα μονάχα στὴν κατοχῆρῶσιν τῆς συγγραφικῆς ἀποκλειστικότητος καὶ στὴν καταβολὴ ἀπὸ τὸ Κράτος ἐνός ὠρισμένου ποσοῦ, πού θὰ προκηρῶσται ὡς βραβεῖον γὰρ τὸν συγγραφέα.

Βέβαια μὴ τέτοιαν ἄποψη ἔχει καὶ τὰ κατὰ τῆς.

Εἶναι δύσκολον τὸ ἀπότομον ἐξέκλιμα ἀπὸ ἕνα καθιερωμένον σύστημα, πού εἶναι μέχρι σήμερον ὁσον ἐμπλαστρὸν κολλημένον στὴν καθολικὴν μας σχολικὴν πορείαν.

Πρῶτον—πρῶτον, θὰ μοῦ ποῖν πολλοί, ὅτι εἶναι προβληματικὸν σὲ κάθε περιφέρεια, μὲ ἐξέχωρον γεωγραφικὸν χαρακτῆρα, νὰ βρεθοῖν καὶ οἱ κατάλληλοι δασκάλου, πού θὰ συγκεντρώσονται τὴν ἀπαιτούμενην λογοτεχνικὴν καὶ αἰσθητικὴν μόρφωσιν γὰρ τὴν συγγραφήν τῶν ἀναγνωστικῶν. Ἐνας τέτοιος ἰσχυρισμὸς δὲν στηρίζεται βέβαια στὴν καθαρὴν πραγματικότητος, ἀλλὰ εἶναι γέννημα τῆς ἀρρωστιατρῆς προκαταλήψεως, ὅτι μονάχα τὸ κέντρον εἶναι ἡ πηγὴ τοῦ φωτός καὶ ἀπὸ κεί πρέπει ἡ ἐρεθιστικὴ καὶ ἐκουσιᾶρα ἐπαρῶσα νὰ δανείζεται κάθε δύναμιν μορφωτικὴν καὶ κάθε ἐφόδιον ἐποικοδομητικὸν τοῦ πνευματικοῦ τῆς βίου. Δασκάλου μὲ μόρφωσιν πλατεῖαν, ἐγκυκλοπαιδικὴν καὶ παιδαγωγικὴν, δασκάλου μὲ κάποια τάλαντον στὴν πῶς ἐξέμακρη ἐπαρῶσα εἶναι ἐλάχιστοι βέβαια ὅμως ὑπάρχοντες. Ἀὐτοί, βαθεῖς μελετητῆς ὄλων τῶν ἐκδηλώσεων τῆς παιδικῆς ζωῆς, γνωστῆς ἐμβριθεῖς τῶν οικονομικῶν καὶ κοινωνικῶν καὶ οἰκογενειακῶν συνθηκῶν τοῦ παιδιοῦ καὶ ἐπι

(Συνέχεια στὴ σελίδα 8)

ΑΝΔΡΕΟΥ ΧΡ. ΚΑΛΟΓΗΡΑ (ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΝ)

Βιβλία ἀπαράτητα γὰρ κάθε Σχολικὴ καὶ Οἰκογενειακὴ Βιβλιοθήκη

1) «Οἱ Πρωτοεῖς». Βιβλίον ψυχαγωγικὸν γὰρ μικρὰ μικρὰ παιδιὰ. Κατὰλληλον γὰρ Σχολικῆς καὶ Οἰκογενειακῆς γιορτῆς, μὲ 30 κομμοὺς διαλόγους, μονολόγους καὶ κομμοὺς, μὲ κομμοὺς καὶ παιδικὰ παιχνίδια, μὲ 50 ποιημάτων καὶ μὲ τονισμένα τραγούδια ἀπὸ τὸ διακεκριμένον μουσοῦργον κ. Διον. Λαυράγκα. Ἐκδόσις δ' 1934, τιμ. δραχ. 80.

2) «Προσευχῆς γὰρ τὰ ἔσχατα». Ἐμμετρον προσευχητικόν σύμφωνον μὲ τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας. Ἐκδόσις Γ' 1934, μὲ τονισμένα προσευχῆ ἀπὸ τὸν κ. Διον. Λαυράγκα. Τιμ. δραχ. 10.

3) «Τὸ ἐκπαιδευτικὸν τοῦ παιδιοῦ». Μέρος Α'. Ἐκδόσις Β'. Μὲ ἀρδομήματα ποιήματα περιγραφικὰ, φρονημαστικὰ, ἀλληγορικὰ, σατυρικὰ, εὐτράπελα καὶ παροιμίας, κατὰλληλα γὰρ σχολικὰ ἀναγνώσματα καὶ γὰρ οἰκογενειακῆς καὶ σχολικῆς γιορτῆς. Τιμ. δραχ. 25.

4) «Τὸ ἐκπαιδευτικὸν τοῦ παιδιοῦ». Μέρος Β'. Μὲ 27 (6) κομμοὺς, ἐννιά (9) κομμοὺς διαλόγους, τέσσαρους (4) κομμοὺς μονολόγους, μὲ 27 (1) δράματα καὶ μὲ τονισμένα τραγούδια. Τιμ. δραχ. 40.

Ἄλλα εὐρίσκονται στὰ βιβλιοπωλεῖα τῶν Ἀθηνῶν καὶ στὸν συγγραφέα. Κάθε παραγγελία προσληφάνεται. Τὰ ταχυδρομικὰ εἰς βάρους τοῦ παραγγέλλοντος. Εἰς τοῦς παραγγέλλοντας ἄνω τῶν 30 ἀντιτύπων παρῶνται ἐκπτώσις 30 οιο. (μην. 5-9)

ΣΥΝΤΑΞΙΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΩΝ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΜΕΡΩΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΗΡΜΟΣΜΕΝΟΝ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ

Διατριβή του κ. ΠΑΝ. ΝΕΖΗ

(Συνέχεια ἀκ τοῦ προηγουμένου)

Κάθε σχέδιον εἰς ἐκείνων πού ἀναφέρονται στίς κατώτερες τάξεις περιλαμβάνει διάφορα μαθήματα γιά ἐπεξεργασία. Φυσιογνωστικά, Ἱστορικά, Γεωγραφικά, Γλωσσικά κ.τ.λ. καί ἀποτελεῖται ἀπό μικρότερος ἐνότητες Ἑργασίας. Ἡ ἐξέτασις ἐκάστου τούτων δύναται ν' ἀσχολῆσθῃ τήν τάξιν καί ἐπί μακρόν χρόνον. Οἱ μαθητές θά ἐξετάζουσι τά θέματα ἀπ' ὧν ὅλες τίς πλευρᾶς ΕΛΕΥΘΕΡΑ καί ὅπως τὸ θέλει ἡ Παιδική ψυχή. Σχεδόμενοι τήν παιδικήν φύσιν θ' ἀφήνωμεν ἐλευθερίαν, ἵνα κάθε παιδί ἐνεργῇ σύμφωνα μέ τήν ἀτομικότητά του καί εἰ δυνατόν ἀσθονομήτως καί ἐκλέγῃ τήν ἐργασίαν του, τὸ θέμα του πού θά ἀσχοληθῇ. Ὁ δάσκαλος θά μετέχη γιά νά διεξάγῃται μέσα στά ὄρια τοῦ πρόποντος καί νά μή λαμβάνῃ τήν μορφήν τοῦ καιγινοῦ. Ὅταν ἐξαντλοῦνται τά θέματα κάθε μιάς ἐνότητος θά προχωροῦμε στήν ἐξέταση τῆς ἄλλης. Θά ἐξετάζουμε τίς κοινῆς σχέσεις πού ἔχει τὸ συζητούμενον θέμα ἢ ἀντικείμενον εἶναι ἡ γωνογία ἢ φαινόμενο καί πρὸς τὸν ἀνθρώπου καί πρὸς τήν ζωὴν τοῦ παιδιοῦ.

Ἀκόμη πρέπει νά τονίσωμε, ὅτι δὲν

εἶναι ὑποχρεωτικῶς δυνατὴ ἡ διδασκαλία τῆς ὄλης ἐκταξίως καί μέ τήν σειράν πού τήν ἐκθέτουμε. Ὅσαῦτος δὲν θά εἶναι τὰ μόνα καί κύρια θέματα γύρω ἀπὸ τὰ ὅποια θά διεξάγεται ἡ Ἑργασία. Ἐνα τέτοιο πρᾶγμα ἀντικαταστήσῃ τὴν φύσιν τοῦ παιδιοῦ, δὲν θέλωμεν τὴν ἰσοπέδωσιν, οὕτε εἶναι νὰ τῆν τοιαύτη πνευματικὴ ἰσοπέδωσις καί ὁμοιομορφία.

Εἶναι πιθανόν ὁ μαθητὴς νά θέλῃ ν' ἀσχοληθῇ καί σὲ ἄλλα θέματα γιά τὰ ὅποια τοῦ ἔδωκαν ἀφορμὴν πανηγύρια, ἑορταίς θρησκευτικῶν, σχολικῶν κ.τ.λ. νά θέλῃ ν' ἀσχοληθῇ μέ πράξεις πού τοῦ ἔκαμαν βαθεῖα ἐντύπωσιν. Ἐμεῖς μάλιστα πρέπει νά ἐπιδιώκωμε τέτοιο πρᾶγμα καί ὅχι νά τὸ ἀποδιώκωμε, διότι εἶναι ἐφημεροῦμε τήν ἐπιθυμία διδασκαλίαν καί χορηγοῦμε σὲ παιδιὰ πνευματικὴ τροφή πού νά ἐνδιαφέρει.

Τότε ἐμεῖς δημιουργοῦμε βαθεῖες ἐντυπώσεις, ἐπαθὴ ἡ ψυχὴ τους εἶναι ἀνοιχτή. Ἐπίσης ὀφείλωμε νά τονίσωμε, ὅτι ἡ συζητήσις θά διεξάγεται ἀβίαστα καί ἐλεύθερα.

Θά μεταβιβάσωμε ἀπὸ τὸ ἕνα θέμα εἰς τὸ ἄλλο φυσικά καί μεθοδικά κατὰ τέτοιον τρόπον, πού τὸ ἕνα συμπληροῦν τὸ ἄλλο καί νά εὐρίσκονται σ' ἕνα ὀργανικὸ σύνδεσμον ἀναμεταξύ των.

ΜΕΡΟΣ Βον — ΕΙΔΙΚΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙV

Διάταξις τῆς Ἑργασίας — Ὁρολόγιον Πρόγραμμα.

Τάξεις	Δευτ.	Τριτῆ	Τετάρτη	Πέμπτη	Παρασκ.	Σάβ.
Π. Μ. Μ.Μ.	Ἑνιαία διδασκαλία					
	Ε' καὶ ΣΤ'					
8-9	Γλωσσική		Διδασκαλία			
9-10	Φυσιογνωστικά		Γεωγραφία			
10-11	Θρησκευτικά		Ἱστορία			
11-12	Ἀριθμητική		Χειροτεχνικά			
3-4	Κηπ. Ἑργ.		Ὡδική			
4-6	Συνεδριάσεις		Γυμναστική			

Στίς τέσσαρες πρώτες τάξεις δὲν ὑπάρχουν ἰδιαιτέρως ὥρες καί ὁμοίως γιά κάθε μάθημα καί γιά κάθε τάξιν. Ὅλα τὰ μαθήματα εἶναι συνυφασμένα σὲ μιά ἑνιαία διδασκαλία, βάσις τῆς ὅποιας θά εἶναι αἱ αὐθόρμητοι διηγήσεις τῶν μαθητῶν. Ὁλοσχεδῶς ἄπορροῦν ν' ἀναφέρωμε χωρὶς νά τὸ ὀρίσωμε καί δογματικά, ὅτι θά προηγουμέναι αἱ διηγήσεις καί αἱ ἀνακοινώσεις τῶν μαθητῶν. Εἶναι γνωστόν, ὅτι τὸ παιδί ἐρχόμενον καθημέρα εἰς τὰ σχολεῖον εἶναι πλημμυρισμένον ἀπὸ διάφορες ἐντυπώσεις, τίς ὁποῖες ἐπιθυμῶμε νά ἀνακοινώσῃ. Τὸ παιδί δέχεται ἀπ' ἕξ ἐρεθισμοῦ: ἀπὸ τὸ περιβάλλον, οἰκογένεια, κοινωνία κ.τ.λ. Σ' αὐτοῦς θέλῃ ν' ἀντιδρῶσθαι, νά κινηθῇ. Ὁ δάσκαλος τῆν ὀρμὴν αὐτῆ τοῦ παιδιοῦ πρὸς ἀνακοίνωσιν τῶν ἐντυπώσεων πού χαρακτηρίζονται βαθεῖα στήν ψυχὴ του ὀφείλει νά κινητῆσθαι καί ἐξελέγῃ. Ἀμέσως νά ἐπιμεταλλεῖται τὴν περίστασιν καί θ' ἀποδιδῶκεν ἐκείνας πού εἶναι ἀνώτερες τῶν δυναμῶν του θά συζητήσῃται δὲ αἱ σχετικαί πρὸς τὰ ἐκείναις ἐξεταζόμενα θέματα. Ἡ ἐργασία πού θά ἐπακολουθῇ μετὰ τὰς διηγήσεις θά εἶναι συνδεδεμένη καί θά ἐξαρτῆται ἀπὸ τὸ περιεχόμενον αὐτῶν. Δυνατὸν δὲ ἐπακολουθοῦν καί αἱ διηγήσεις, ὁσάκις τὸ συζητούμενον θέμα δὲν ἔχει ἐξαντληθῆ, δυνατὸν ὅμως νά ἐκταλοῦνται καί χωροτεχνικῶς ἐργασίας, αἵτινες θά ἔχουν σχέσιν ἐπίσης μέ τὸ θέμα καί τήν ἐπιθυμία τῶν μαθητῶν. Τοῦτο ἔχει μέγιστην σημασίαν, διότι ἡ ἐργασία

αὐτὴ θά εἶναι σύμφωνη πρὸς τήν ἀτομικότητα τῶν παιδιῶν καί θά ἐκταλῆται καί μέ χαρὰ καί διαφέρον. Κατόπιν θά γίνεταί κοινὴ ἐργασία ἄλλων μαθητῶν. Διὰ κάθε μάθημα δὲ τὸ ὅποιον θά διδασκῆται θά δίδεται ἀφορμὴ ἀπὸ τίς διηγήσεις τῶν παιδιῶν. Πιθανόν νά ἔχωμε θεωρητικὰ μαθήματα, πιθανόν τεχνικὰ ἢ γλωσσικά. Εἶναι δυνατόν καί σὲ τέλος ν' ἀσχολοῦνται οἱ μαθηταί καί μέ γλωσσικὴ διδασκαλία, μέ ἐκθέσεις λ. χ. εἰς τίς ὁποῖας ν' ἀναφέρουν τίς πρώτες ὥρες ἔκαμαν. Αὐτὰ γιά τίς πρώτας ἐργασίας. Ὅσον ἀφορᾷ τίς ἀπογοητευτικῶν, εἰάν θά ἔχωμε, σ' αὐτῶν θ' ἀφήσωμε τὰ παιδιὰ ν' ἀσχολοῦνται μέ ἐλεύθερας ἐργασίας. Εἴτε στήν αἰθουσα, εἴτε σὲ ὑπαίθριον ν' ἀσχολοῦνται μέ ἐλαφρῶς ἐργασίας, ἵνα μή καταποντοῦνται μέ σὺρρητισμὸν λ. χ. τῆς αἰθούσης, μέ καιγινοῦ, μέ κηπουρικῶν ἐργασίας κ.τ.λ.

Κατὰ τὰς ἐργασίας ὥρας θά ἔχωμε ἐλεύθερας καί ὀργανικῶς ἀτομικῶς καί ὁμαδικῶς ἐργασίας. Μὴ ὑποθεθῆ ὅμως, ὅτι ἡ διαρρυθμίσις αὐτῆ τοῦ προγράμματος δὲν θά μᾶς ἀφήνῃ ἐλευθεροῦς ἐνεργείας καί ἐφορητοῦς. Εἶναι πολλὰς φορᾶς δυνατὸν ἡ ἐργασία νά μὴ ἀκολουθῇ τὴν σειράν αὐτῆ καί τὴν χρονικὴν διάρκειαν. Πολλὰς φορᾶς ἕνα μάθημα νά μὴ ἐπακολουθῆσθαι μὴ ὅρα δυνατόν, ἢ καί νά μὴ διδασθῆ ὅσες τῆν ὥρα, ὅσες τῆν ἡμέραν τήν καθορισμένην σὲ πρόγραμμα, ἐνίοτε δὲ γὰ μέ διδασθῆ καί σὲ μᾶ καί σὲ δύο ἡβδομαδίαις. Τὸ πρόγραμμα θά μᾶς παρέχῃ κάθε ἐλευθερία καί θά εἶναι δυ-

ναμικὸ καί ἐλαστικὸ, ἐξαρτώμενον ἀπὸ τὰς ἀνάγκας καί τὰ διαφέροντα τῶν παιδιῶν.

Πιθανόν νά ὑποστηρηθῆ, ὅτι ἡ τοιαύτη διαρρυθμίσις θά μετατοπίσῃ τὸ κέντρον τοῦ βάρους τῆς ἐργασίας στίς ἀνώτερες τάξεις. Τοῦτο στερεῖται σοβαρότητας, διότι μέ τὴν ἑνιαίαν διδασκαλίαν εἰς τὴν Γην καί Δην τάξιν θά διδασθῆ ὅλη ἡ ὄλη ἐκ τῶν διαφόρων μαθημάτων. Ἄλλως τε, εἴαν τοιοῦτον εἰς συμβῆ εἰς τὴν ἑνιαίαν διδασκαλίαν, ὡς εἰς τὴν Ἱστορίαν καί Γεωγραφίαν, αἱ ὥρες τῆς διδασκαλίας ἀδελφονοῦνται, ἐπομένως ἡ σοβαροφανὴς αὐτὴ παρατήρησις δὲν εἶναι ἀληθής. Αὐτὰ γὰρ τίς κατώτερες τάξεις. Στίς ἀνώτερες θά ἔχωμε πρόγραμμα ὁρισμένων καί ξεχωριστῶν μαθημάτων γιά τὸν λόγον πού ἀναφέρω ἀνωτέρω. Στίς τάξεις αὐτῶν δὲν θά εἶμεθα καί ὅσο χρονοῦμε νά διδάσκωμε δλην τὴν ὄλην τοῦ ἰσχύοντος ἀναλυτικοῦ προγράμματος.

Τοῦτο θ' ἀπῆται αὐξήσει τῶν ἐτῶν τῆς φοιτήσεως εἰς τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον τοῦλάχιστον εἰς ἐπτέ, τὴν ὅποιαν ἡμεῖς ἐπιθυμοῦμεν μὲν ὅχι ὅμως καί μέ τὰς σημερινὰς σχολικὰς συνθήκας. Ἀκόμη στίς τάξεις αὐτῶν θά γίνεταί συνδιδασκαλία καί ὁ κύκλος τῶν μαθημάτων θά εἶναι διετής.

Οἱ πρώταις ὥρες εἶναι ἀφορισμέναι σὲ δύσκολωτερα μαθήματα, ἐνῶ οἱ ἀπογοητευτικῶς ἐλαφρότερα. Ὅσάκις δὲν ἐπιτρέπεται ὁ καιρὸς δύναται νά γίνῃ καί τὸ μάθημα τῆς Ἱστορίας ἢ Γεωγραφίας. Ὑγιεινὴ καί ἄλλα τῆς ἑβδομαδίας πνευματικῶν τῶν μαθητῶν. Στὰ μαθήματα αὐτὰ, ὡς καί εἰς τὸν θεομὸν τῆς Αὐτοδιοικήσεως, τὸν ὅποιον σκοποῦμε νά ἐπιδιώκωμεν, ἀποδιδόμεναι ἐξαιρετικὴν σημασίαν, διότι θά χορηγοῦνται διὰ τὴν κοινωνικὴν καί ἠθικὴν μόρφωσιν τῶν παιδιῶν.

Καί ἵνα μὴ καταποντοῦνται οἱ μαθηταί ὀρίζομεν, ὅπως ἡ Αη τάξις ἐργάζεται ἡβδομαδίαις 22 ὥρας, ἡ Βη 24, ἡ Γη 26, ἡ Δη 28 καί ἡ Ε' καί ΣΤ' 30. Αἱ ὥραι τῆς Βης καί ΣΤης καταφέρονται ὡς ἑξῆς:

Εἰς τὰ Γλωσσικά μαθήματα 6 ὥραι, εἰς τὰ Φυσιογνωστικά 3, εἰς τὴν Γεωγραφίαν 3, εἰς τὴν Ἱστορίαν 3 εἰς τὰ Θρησκευτικά 3, εἰς τὰ Μαθηματικά 8 καί τὰ τεχνικά 3, εἰς τὴν Γυμναστικὴν καί Ὡδικὴν 4 καί 2 εἰς κηπουρικῶν ἐργασίας. Ὡς ἐκ τούτου ἡ Αη καί Βη δὲν θά ἔχουν κανέν μεταμαθητηρικὸν μάθημα, ἡ Γη μόνον 1, ἡ Δη 2 καί ἡ Εη καί ΣΤη 8. Δύναται ὅμως αἱ ὥραι αὐταί, αἵτινες εἶναι καί ὅρα ἐλαφρῶν ἐργασίῶν, νά προστεθοῦν στίς πρώταις ὥρας καί τ' ἀπογεύματα οἱ μαθηταί νά μόνον ἐλεύθεροι. Τὰ μαθήματα θ' ἀρχίζουσι ἀπὸ τὰς ἀρχῆς τοῦ ἔτους μέχρι 16 Ν)βρίου καί ἀπὸ 1 Μαρτίου εἰς τὰς 8 π.μ. καί τὸν ὅλοποιον χρόνον εἰς τὰς 9. Τὰ δὲ ἀπογεύματα εἰς τὰς 8-9. Πρὸ τῆς ἀνάφθεως τῶν πρώτων ἐργασίῶν θά γίνεταί προσεχὴ, ἡ ὅποια καλὸν θά εἶναι νά εἶναι κοινὴ μ' ὅλα τὰ παιδιὰ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ V

ΥΛΗ ΕΝΙΑΙΑΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΔΙΗΓΗΣΕΙΣ

Αἱ διηγήσεις ἀποτελοῦσι τὴν βάση τῆς ἑνιαίας διδασκαλίας. Εἶναι δὲ αὐτῆς καθημερινῶς ἐργασίας κατὰ τίς ὁποῖας οἱ μαθηταί θά διηγοῦνται καί θ' ἀναπτύσσουσι διάφορα θέματα τοῦ καθημερινοῦ βίου ἀπὸ τὸ κατοῦρα παρατιθέμενον ὕλικον. Εἶναι γνωστόν, ὅτι κανένας δὲν μπορεῖ ν' ἀποφύγῃ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ κοινωνικοῦ περιβάλλοντος. Τὸ παιδί, πού δέχεται ἀπ' ἕξ ἐρεθισμοῦ, θά ἐρχεται σὲ σχολικὴν γέμισα ἀπὸ ἐπιδράσεις. Αὐτὸς θά θέλῃ σὲ σχολικὸ νά τίς ἀνακοινώσῃ ὡδυνώμενον βέβαια ἀπὸ ἐσωτερικὴν ἀνάγκην. Ὁ δάσκαλος ἐπιμεταλλοῦμενος τὴν ψυχολογικὴν αὐτὴν κατάστασιν θά συμβάλῃ εἰς τὴν αὐθόρμητον διηγήσιν. Τοιαύτην ἐπιθυμοῦμε καί ἡμεῖς, διότι τότε εἶναι σύμφωνη πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς ἐργασίας. Τότε θά ὑπάρχῃ χαρὰ καί θά μετέχουν ὅλες αἱ δυναμῆς τοῦ παιδιοῦ. Τοῦτο ἔχει μεγάλην σημασίαν, διότι ὁ δάσκαλος γνωρίζει τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ παιδιοῦ, γνωρίζει αἱ τι γινώσκουσι οἱ μαθηταί γιά κάθε ἔτημα, τί ἀγνοοῦσι καί ἐπομένως τι χρῆζει συμπληρώσεως καί βελτιώσεως. Ἡ διάρκεια τῶν διηγήσεων δὲν μπορεῖ νά ὀρισθῇ ἐπακριβῶς ἐξαρτῆται ἀπὸ

διάφορους λόγους τῆς πνευματικῆς καταστάσεως, τῆς ἀντιληπτικῆς ἰκανότητος, τῆς ἐνέργειας καί λήξεως τῶν μαθημάτων κ.τ.λ.

Ἡ διήγησις ἄλλοτε μὲν θά λαμβάνῃ θρησκευτικὸν χαρακτήρα, ἄλλοτε γλωσσικόν, ἄλλοτε ἀριθμητικὸν κ.ο.κ. Οἱ μαθηταί θά μετέχουν σ' αὐτῆς καί θά ἔχουν ἐλευθερίαν εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν ἐκάστου θέματος. Ἐστὶ θ' αὐτενεργῶν καί θ' ἀποκτοῦν μόνον τὸν τίς γνώσεις, θά συζητοῦν ἐλεύθερα καί φυσικά κάθε θέμα ἀπ' ὧν ὅλες τὸν τίς πλευρᾶς καί θά λύονται αἱ ἐπισημασμένα ἀπορία.

Ὁ δάσκαλος ἀλλάξ θά μετέχη τῶν συζητήσεων ὡσάν μέλος τῆς συνηγορησόμενης ὁμάδος καί θά ἐπιβαίνει ὁσάκις παρίσταται ἀνάγκη.

Καί τώρα ἄς δοῦμε ποιὰ εἶναι τὰ «Σχέδια ἐργασίας» καί ποιᾶς εἶναι αἱ μωρικαί ἐνότητες πού θ' ἀσπασχολῶσιν τοὺς μαθητὰς.

Α' ΤΑΞΙΣ

ΣΠΙΤΙ ΚΑΙ ΣΧΟΛΕΙΟ

Α' Εἰκὼν τοῦ Σπιτιοῦ.

Τὸ Σπίτι ἐσωτερικῶς καί ἐξωτερικῶς Εἶδη σπιτιῶν τὰ μέρη του ἀντικείμενα καί προορισμὸς ἐκάστου δωματίου. Μαγειρεῖον. Κατασκευὴ καί χρησιμότης τῶν μαγειρικῶν σκευῶν. Κατασκευὴ τοῦ σπιτιοῦ. Ὑλικὰ κατασκευῆς καί προβλεψίσις αὐτῶν. Τὰ ἐργαλεῖα τοῦ κτίστου, τοῦ ξυλοῦργου, τοῦ ἐλαιοσχορματιστοῦ. Αἱ μετασῆ- τὸν σχέσις. Φωτισμὸς τοῦ σπιτιοῦ—λάδι, πετρέλαιον. Προβλεψίσις. Χρησιμότης τοῦ σπιτιοῦ. Τὸ ὕψος τοῦ σπιτιοῦ. Χρησιμότης κατασκευῆ του. Τὶ τοποθετοῦμεν εἰς τὸ ὕψος; ἀπαρτίζομεν διὰ τὰς ἀγορικῶν οἰκογενεῶν. Διαφορισμὸς διὰ τὴν καλὴν διαρρυθμίσιν τῶν σπιτιῶν, τῆς καθαρῶν, τῆς τάξεως τῶν ἀντικειμένων κ.τ.λ.

Β' Αὐλὴ καὶ κήπος τοῦ σπιτιοῦ.

Χρησιμότης τῆς αὐλῆς. Πού βρίσκεται, τί ὑπάρχει στήν αὐλή; τὸ πηγάδι. Κατασκευὴ, χρησιμότης, ἐργαλεῖα νεροῦ. Ὁ Σταθλὸς ὁ ἀχρωῶν, ὁ ὀρθιστῶν. Ὑλικὰ, κατασκευῆ, διαστάσεις καί χρησιμότης αὐτῶν. Ἡ ζωὴ τοῦ παιδιοῦ στήν αὐλή. Οἱ δῆμικαί του, οἱ γείτονες, τὰ παιγνίδια του. Ἐκτασις, θέσις καί περιφραγίς τοῦ κήπου. Ἑργασίας στὸν κήπου. Ἑργαλεῖα τοῦ κηπουροῦ. Τὰ δένδρα καί τὰ φυτὰ τοῦ κήπου καί τῆς αὐλῆς τοῦ σπιτιοῦ. Περιποίησις αὐτῶν. Τὰ ζῶα τοῦ σπιτιοῦ καί τῆς αὐλῆς.

Γ' Ἡ Οἰκογένεια

Σύνθεσις τῆς οἰκογενεῆς πρόσωπα τοῦ σπιτιοῦ. Ἡ ἐργασία τοῦ πατέρα στὸ σπίτι. Πῶς περιποιεῖται τὰ ζῶα του. Ἡ καθαρῶν τῆς ἰασηλίου, ἡ περιποίησις τῶν ζώων, ἡ μεταφερὰ τῶν προϊόντων κτλ. Ἡ ἐργασία τῆς μητέρας καί τῶν ἀδελφῶν. Τὸ καθάρισμα, τὸ πλύσιμα, τὸ σιδερωμα, τὸ ὄψωμα κ.τ.λ. Πῶς γίνονται αἱ ἐργασίαι αὐταί. Ἀσχολίαι τῶν ἀρρένων ἀδελφῶν. Τὰ ἐπαγγέλματα αὐτῶν. Ἡ βοήθεια τῶν παιδιῶν στίς ἐργασίας τοῦ σπιτιοῦ. Αἱ ἀσχολίαι τῶν παιδιῶν. Τὸ φαγητὸν του. Τὶ τρώγει, πῶς; καί πότε ὁ ὕπνος του. Τὰ παπούτσια καί τὰ ἄρτα του. Ὑλαί ἐξ ὧν κατασκευάζονται τὰ ὑπόδηματα. Πῶς κλώθουν καί πῶς ὄφρουν αἱ γυναικες. Βαφὴ, χρησιμότης τῶν ὄφρων. Τὰ παιγνίδια τοῦ παιδιοῦ. Καθαρισμὸς τοῦ σπιτιοῦ. Καθαρισμὸς τοῦ σώματος, προσφύλαξις καὶ τῶν ἀσθενειῶν. Σχέσις καί ὁμογενοῦσι τῶν μελῶν τῆς οἰκογενεῆς. Πῶς δέχονται τοὺς ξένους. Καθίκομεν ἀπέναντι τῶν συγγενῶν τῶν. Ἡ ἀγάπη καί ἡ ἀλληλοβοήθεια τῶν μελῶν. Ἡ περιποίησις τῶν ἀσθενῶν. Ἀνατροφή. Ὑποχρεώσεις τῶν τέκνων πρὸς τοὺς γονεῖς καί τανάκων. Συμβουλαί καί νοουθεσίαι τῶν γονέων πρὸς τὰ τέκνα. Πῶς δέχεται ἡ οἰκογένεια τίς καθημερινῶς, ἑορταίς, Κυριακαί, ἡθῆ, ἔθιμα, γάμοι, βαπτίσεις, συμπροσφῶρα, ὕπνινη-διαφορισμῶς.

Δ' Εἰκὼν τοῦ Σχολεῖου

Ἡ ζωὴ τοῦ παιδιοῦ καί τοῦ Σχολεῖου. Ἡ καθαρῶν τῆς σχολεῖου. Ἡ καταβρέξις, ἡ πλύσις, ὁ ἀερισμὸς, ὁ στολισμὸς, κτλ. διατήρησις τῶν γλα-

ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ ΜΙΑ ΦΟΡΑ

Βρέθηκα χτες στὴ γραφεῖα τῆς Ὀμοσπονδίας. Καί ἤρθε κίπριος μ' ἕνα μάστο εἰσιτήριο τῆς Ὀμοσπονδίας γιὰ τὴ σημερινὴ πρῶτα σία τοῦ «Λιναρόπουλου Παιδαγωγοῦ». Ἡ καταμέτρησή τους ἐδεῖτε, πὼς ὁ συνάδελφος, πού εἶχε ἀναλάβει τὴ διάθεσή τους, φρόντισε μὲ τὴ μεγαλύτερη εὐσυνείδησία νὰ... τὴ πιστοῦν ὅλα. «Ἦταν ἄρρωστοι οἱ δασκάλοι!» Αὐτὴ ἦταν ἡ δικαιολογία τῆς ἐπιστροφῆς! Καί ἔξοτε ποῦς ἦταν ἡ εὐσυνείδητος αὐτὸς δάσκαλος, πού ἦταν τόσο ἄρρωστος, ὥστε δὲ μπόρεσε νὰ κρατήσῃ οὔτε ἕνα 20βραχμιο γιὰ τὸν ἑαυτό του; Ἦταν βίας, πού εἶχε κίπριος τὴν ἵπαυτησὴ νὰ τὸν βγάλεῖ ὁ Κλῆδης πῆρετό ἐκπαιδευτικὸ σύμβουλο καὶ δὲν παραλείπει καμιά ἐκκρίση νὰ κεραυνοβολεῖ μὲ τὴν κατηγορία τοῦ κομμουνισμοῦ τοὺς συνειδητοὺς δασκάλους τῆς Ἀθήνας, πού ἀγωνίζονται στὴν πρώτη γραμμῇ γιὰ τὰ ζητήματά μας. Ἦταν ὁ κ. Γ. Κάρμης. Δὲν ἔφρα ποῖα ἀκριβῶς ἐκτύπωση προξένησε τὸ φαινόμενο αὐτὸ στὴ Διοίκηση τῆς Ὀμοσπον-

δίας καὶ πὼς θὰ τὸ ἀντιμετωπίσει. Σὲ μένα ὅμως, πού εἶχα τὴν ἀτυχία νὰ βρεθῶ ἐκείνη τὴ στιγμῇ στὰ γραφεῖα καὶ νὰ ἴδω τὴν παθολογικὴ αὐτὴ ἐκδήλωση τῆς ἑλλειψῆς κάθε συνείδησης ὄχι μὰ δργανωτικῆς, ἀλλὰ καὶ στενὰ δασκαλικῆς, προξένησε ἀποτροπιασμό. Δὲν προχωρῶ σὲ σχόλια. Παραδίδω τὴν ἐνέργεια αὐτὴ πρῶτα στὴν κρίση τῶν συναδέλφων τῆς Ἀθήνας, γιὰ νὰ γνωρίσουν πὼς καλὰ ἔναν ἀπὸ τοὺς πρωτεργάτας τῆς ἀντίδρασης σὲ κάθε κίνηση τοῦ Α' Συλλόγου τῆς Ἀθήνας, κ' ἔπειτα στὴν κρίση ὅλου τοῦ συναδελφικοῦ κόσμου τῆς χώρας, πού τὴν ἠψήφου τοῦ τόλμησε νὰ ζητήσει γιὰ νὰ τὸν ἀντιπροσώπευε στὸ Ἐκπ. Συμβούλιο.

Ἀθήνα, 6 Φεβρουάριου 1935

Βασίλης Παπᾶς

Σημ. Διδ. Ὀμοσπονδίας.—*Εἰς τὸν κ. Παπᾶ, ὁ ὁποῖος παρεβρέθη κατὰ τὴ στιγμῇ τῆς ἀθλιῆς δργανωτικῆς πράξεως τοῦ δασκάλου πού ἀναφέρει, ἰσχυόμενος καὶ φωνικῶ ἦταν νὰ κἀμὴ τὴν ἑποῖα ἔλαμψε ἰντυπωση. Ὁ κ. Παπᾶς εἶναι συνειδητὸς δπαδὸς τῆς δργανώσεως ἔνωσεως μέσα τοῦ εὐλογοῦ τὸ ἀσῆθημα τῆς περιφρονητικῆς πρῶς τὴν ταπεινότητά.*

Ἀπὸ τὸν σημεῖον ὅμως τοῦτον μὲχρι τοῦ νὰ ἰσχυροῦνται τῆς ἐπιστημῆς τῆς πράξεως τοῦ δασκάλου ἰσχυόμενος καὶ νὰ ἐπιχειρῇ νὰ δημιουργῇ μὲ τὴς παραπάνω γραμμῆς τοῦ εὐθύνος μὲν σ' ἕνα δλόκληρο νόσμο πού δὲν ἀνήκει στὸν Α' σύλλογο Ἀθηνῶν, ἀπαλακτικὰ δὲ βουλεύματα σ' ὅλες τὴς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς τῶν μελῶν τοῦ Α' δπάρχει ἀπόστασις. Ὅτε ἡ ἀθωότης τοῦ ἐνός ἡ καὶ περισσοτέρων συνεπάρχει τὴν ἀθωότητα ἑαυτοῦ, οὔτε ἡ εὐθύνη τοῦ ἐνός ἡ καὶ μερικῶν δημιουργεῖ εὐθύναν τοῦ συνόλου.

Διδάσκαλοι προπλη-
ρῶστε τὴ συνδρομῆ σας,
ὁ ἀγῶνας μας ἀπαιτεῖ
ἔξοδα.

στῶν. Ἡ τάξις, τὸ δωματίον, οἱ τοῖχοι, ἡ ὄραφῆ, τὸ πάτωμα. Κατισκευῆ, ἴδικα διαστάσεις αὐτῶν. Παράθυρο, θύραι, θρανία, ἐπιπλα. Ὁ ἀριθμὸς τῶν καὶ ἡ κατασκευῆ τῶν. Ἡ χρησιμότης τῶν.

Στοιχεῖα καλῆς συμπεριφορᾶς. Αἱ ἄλλαι αἰδουσαι. Θέσις ἐκάστης. Ὁρίων σημεῖα. Ὁ ἥλιος ἐκ τὸν οὐρανόν, ἡ θέσις καὶ ἡ πορεία του. Σχολικὰ ἐπιπλα. Ἐπίσκοπος τῶν αἰθουσῶν. Εἰκόν τῶν Σχολείου.

Ε', Ἀδελφὸ τοῦ Σχολείου

Τὸ προαύλιον τοῦ σχολείου. Διαστάσεις αὐτοῦ σχήμα, θέσις, χρησιμότης. Ἡ ζωῆ τοῦ παιδιο εἰς τὸ προαύλιον.

(Συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενον)

ΜΙΑ ΓΡΟΜΗ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΤῶΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚῶΝ

(Συνέχεια ἀπ' τὴ σελίδα 2)

πλέον, ποτισμένοι φανατικὰ μὲ τὴν φρωτεινὴ καὶ αὐθόρμητη ἀγάπη γιὰ τὸ παιδί καὶ τὸ λαϊκὸν σχολεῖο, μὲ μιὰ μιὰ μικρὴ ὄθηση καὶ βοήθεια ἀπὸ τὸ κράτος, θὰ μπορούσαν νὰ προσφέρουν στὴν παιδεία καὶ εἰδικότερα στὴ ζωῆ τοῦ ἀναγνωστικοῦ πολὺ περισσότερα ἀπ' ὅσα προσέφεραν μέχρι σήμερα οἱ Ἀθηναῖοι «παρνασοῦνικτες», πού χρόνια ἐμπορεύονται τὴν παιδικὴ λογοτεχνία.

Ἐνα ἐπιχείρημα μπορεῖ θαρρετὰ νὰ ἐναντιωθεῖ στὶς ἀπόψεις μου αὐτῆς ἐπιχείρημα, πού ἀπειθύνεται ἀποκλειστικὰ στὴ πλατύτερη τεχνολογικὴ προοπτικὴ τοῦ δημο. σχολείου: Ἐφ' ὅσον τὸ δημο. σχολεῖο ἔχει συγχρονισμένο σκοπὸ τὴν ἐξυπηρέτηση τῆς κοινωνικῆς ζωῆς ὅλες τὶς φάσεις καὶ λεπτομερείας τῆς, ἐμεῖς, στεγνίζοντας τὸν σκοπὸ καὶ τὴ χρησιμότητα τοῦ ἀναγνωστικοῦ βιβλίου στὴν ὑπηρεσία τοῦ σκοποῦ τῆς ἀγωγῆς, δὲν εἰμαστε ἄραγε ὑποχρεωμένοι νὰ ρυθμίσουμε τὸ περιεχόμενον του μὲ τέτοιον τρόπο, ὥστε νὰ εἰσάγῃ τὸ παιδί ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς βαθμιαία κατανόηση ὅλων τῶν ἐκδηλώσεων τοῦ πολιτισμοῦ καὶ νὰ μὴ τὸ περιορίζῃ μονάχα στὴ μικρὴ ἄκτινα τοῦ πολιτικοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς στενῆς κοινωνικῆς ζωῆς τῆς ἐπαρχίας του; Μ' ἄλλα λόγια εἶναι ἐγκλημα ἕνα χωριατόπουλο τῆς Μακεδονίας; νὰ διαβῆσι στὸ ἀναγνωστικὸ του καὶ μερικὰ κεφάλαια γιὰ τὴν παιδικὴ ζωῆ τῶν μεγαλουπόλεων; Δὲν πρέπει ἄραγε νὰ μᾶθῃ κ' αὐτό, ὅτι ἐκτός ἀπὸ τὴ δικὴ του ἀπλῆ καὶ πρωτόγονη ζωῆ, ὑπάρχει καὶ κάποινα ἄλλη ζωῆ ἀνώτερη, ἀνθρωπινώτερη, θελκτικώτερη στηριζομένη στὸν πολιτισμὸ, πού δημιουργεῖ τὸ ἀνθρώπινο πνεῦμα; Εἶναι ἀκόμη ἀνεδαφικὸ καὶ ἀσθητικὸ παιδαγωγικὰ νὰ μᾶθῃ τὸ παιδί ἀπὸ τὸ ἀναγνωστικὸ του μερικὰς συνθέσεως τοπικῆς, ἡθικῆς καὶ ἠθικῆς καὶ ἰδιοματισμοῦ διαφύρας, πού χαρακτῆρίζουν τὴ ζωῆ καὶ τὸν πολιτισμὸ ἄλλων ἐπαρχιῶν; Καὶ μ' αὐτὸν τὸν τρόπο, θὰ υπερθεματίζῃ κάποιος, δὲν ἀρχίζει ἀσυναίσθητα τὸ παιδί νὰ μπεῖνι στὸ ὑψηλὸ καὶ μεγαλοσημαντὸ νόημα τοῦ ἐθνικοῦ μας πολιτισμοῦ, πού ὁ ἀποτελεσθ ἀργότερα τὴ μοναδικὴ πύλη πού θὰ μᾶσῃ τὴ νέα γενεὰ στὴν πλήρεια κατανόηση καὶ τελειοσφύρα ἐξυπηρέτηση τῆς ἰδέας τοῦ καθολικοῦ ἀνθρωπισμοῦ; Ναι! δὲν πρέπει νὰ ἐξάσσουμε ὅμως, πὼς μιὰ κατάφαση, δοσμένη ὡς ἀπάντηση στὶς ἀπορίες αὐτῆς, πού εὐκολα μπορεῖ νὰ πλευρίσουν στὴ σκέψη πολλῶν, θὰ ἐπιμείνει ὀλοκληρωτικὴ ἀπομακρυνση ἀπὸ τὸν οὐσιαστικὸ σκοπὸ, πού εἶναι βελῶ μῆνο νὰ ἐξειδικώκῃ τὸ ἀναγνωστικὸ βιβλίο δηλ. τὴ γονιμώτερη ἐξυπηρέτηση τῆς γλωσσικῆς διδασκαλίας, πού τότε μονάχα χάνε, κατὶ ἀπὸ τὴν ἀνία τῆς καὶ γίνεται, ἀν ὅχι εὐχάριστη, τοῦλάχιστο κινετικὴ ἀπὸ τὸ παιδί, ὅταν συνδυάζεται, ὅπως

ἀνέφερα, μὲ πράγματα καὶ γεγονότα τοῦ περιβάλλοντός του, πού ἀποτελοῦν τὰ μοναδικὰ διεγερτήρια ἐρεθίσματα τοῦ ἀμέσου διαφέροντός του. Καί εἶναι φανερὸ πὼς, διαν τὸ ἀναγνωστικὸ (μὲ τὸν τρόπον αὐτὸ κατορθώσῃ νὰ τραβήξῃ τὴν ἀγάπη του γιὰ τὸ βιβλίο, τὸ παιδί, καταφεύγοντας στὴ σχολικὴ βιβλιοθήκη, θὰ μᾶθῃ μ' ὅλη του τὴν εὐχαρίστηση πολὺ περισσότερα πράγματα γιὰ τὴ ζωῆ τῶν συναδελφῶν του πού βρισκόνται ἔξω ἀπὸ τὸ στενὸ ἐπαρχιακὸ του κύκλο. Στὶς ἀνώτερες τάξεις βέβαια δὲν εἶναι ἀπαραίτητο νὰ τηρεται ἡ ἀρχὴ αὐτῆ, γιὰτὶ μόνον τὸς τὰ παιδιὰ ἐπιζητοῦν τὴν εὐρυσαν τῶν γνώσεών τους καὶ εὐχάριστα διαβάζουον στὸ ἀναγνωστικὸ του καθεῖ τι, πού ἀναφέρεται στὰ ποικίλα ἐνδιαφέροντα, πού προκαλεσαν τὰ ἄλλα μαθήματα.

Ξαναγυρίζοντας στὴ βάση τοῦ θέματος μου, τονίζω γιὰ μιὰ ἀκόμη φορά πὼς ἡ καθιέρωση ἀπὸ τὸ Κράτος τοῦ θεσμοῦ τῆς ἀποκλειστικῆς συγγραφῆς τῶν ἀναγνωστικῶν ἀπὸ δασκάλους ἢ δασκάλων σπουδαιότατο σταθμὸ στὸ δρόμο τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, τοῦ ἐμπνευσμένου αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ μαρτυρικοῦ σκαπανέα τῆς λαϊκῆς παιδείας. Πλάι στὴν ὑπόθεση αὐτῆ, δὲν διστάζω νὰ πῶ, ὅτι προκύπτει καὶ ζήτημα ἐπαγγελματικῆς καθαρὰ φιλοτιμίας γιὰ τὸ δάσκαλο. Ὅτι ἀνάγεται στὴ ζωῆ, στὸν ὄργανισμὸ, στὴν κίνηση τοῦ σχολείου του, αὐτὸς εἶναι ὁ ἰσομοδιώτερος καὶ αὐτὸς πρέπει νὰ τὸ ρυθμίζει αὐτὸς ἔχει καθε δικαίωμα νὰ τὸ μελετᾷ, νὰ τὸ τροποποιῇ ἢ νὰ τὸ ἀλλοιωτῇ ἀνάλογα μὲ τὶς παρουσιαζόμενες ἀνάγκες καὶ πάντοτε μέσα στὴν πλατεῖα προοπτικῆ τῶν ἐπιδιωξέντων του. Ὁ κ. Σεβόπουλος, ὁ κ. Νιρβάνας, ὁ κ. Παναγιόπουλος κ.λ.π. ἔχουν τὰ περιοδικὰ τους, ὅλο τὸν ἡμερησιο τύπο καὶ ἄλλα φιλολογικὰ ἐμπορεύματα, πού τοὺς ἐξασφαλίζουν καὶ δόξα καὶ χροῖμα.

Ἄς ἀφήσουν τὸ ἀναγνωστικὸ στὸ φιλότιμο δάσκαλο νὰ τὸ δουλέψῃ ὡς ἀφήσουν καὶ γι' αὐτὸν λίγο τόπο νὰ ἐργασθῇ γιὰ τὴν παιδικὴ λογοτεχνία. Ἄς κινήθῃ ὅμως κ' αὐτὸς ὡς ἀποσύρη τὰ χέρια του ἀπὸ τὶς κούφιες τσέπες τοῦ στείρου μοιρολαρισμοῦ ὡς γοῖση.

Ἔτσι μονάχα ὑπάρχει ἐλπίδα νὰ ὀλοκληρωθῇ τὴν ἀποστολῆ του.

Ἀθήνα 1-12-34

Σπυρ. Παγιατάκης

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ "ΕΣΤΙΑΣ", Ι. Α. ΚΟΛΛΑΡΟΥ & ΣΙΑΣ ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 46 - ΑΘΗΝΑΙ

Ἐξεδόθη
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ Β. ΛΕΦΑ
Διευθυντοῦ Ἐπιχειρηματῶν Παιδείας καὶ Ἐκπαιδευτικῶν
ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΟΥΣ ΚΑΙ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ
ΤΟΜΟΙ ΔΥΟ

Κατορθώσθησθε ἀπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ἐπιχειρηματῶν Παιδείας καὶ Ἐκπαιδευτικῶν κ. Χρ. Λεφᾶ ἐξεδόθη καὶ ἐκυκλοφορεῖσθε εἰς δύο τόμους ἡ Ἐκπαιδευτικὴ Νομοθεσία, περιλαμβανομένη ἑαυτῶν τῶν ἰσχυουσῶν νομοθεσιῶν περὶ στοιχειώδους καὶ μέσης ἐκπαίδευσῆς, μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῆς ἐκδοθέντων ἐρμηνευτικῶν πράξεων ἡτοι ἐγκυκλίων, γνωμοδοτήσεων νομικοῦ συμβουλίου, ἀποφάσεων Συμβουλίου Ἐπιμελητῆς, Ἐλεγκτικοῦ Συμβουλίου καὶ Ἐκπαιδ. Συμβουλίου, δικαστικῶν ἀποφάσεων κ.λ.π.

Ἡ τακτοποίηση τῆς ἄλλης ἐγένετο κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ εἶναι συγκεντρωμένοι ὑπὸ τὸ αὐτὸ κεφάλαιον πᾶσαι αἱ σχετικαὶ μὲ τὸ ἴδιον θέμα διατάξεις, οἷτω δὲ καθίσταται εὐχερῆσάτῃ ἡ λύσις παντὸς παρουσιαζομένου εἰς τοὺς ἐκπαιδευτικὸς λειτουργοὺς ζητήματος.

Ἐπιτὸς τῶν ἐρμηνευτικῶν διατάξεων, γίνονται καὶ συγκριτικὴ μᾶλιστα τῆς ἑλληνικῆς ἐκπαιδευτικῆς νομοθεσίας πρὸς τὰς ξένας, παραρτῶνται δὲ καὶ κλισιαὶ στατιστικαὶ κ.λ. πληροφορίαι, χρησιμώταται εἰς πάντα ἀσχολοῦμενον περὶ τῆς ἐκπαίδευσῆς.

Τιμὴ καὶ τῶν 2 τόμων ἀδίδων θερ. 300.
Διὰ τῆς Ἐπαρχίας > 325.
Διὰ τῆς Ἐπαρχίας > 360.
Διὰ τῆς Ἐπαρχίας > 385.

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΡΗΓΟΥ
Κ Α Ι
ΕΜΜ. ΠΑΤΣΑΡΙΣΣΑΚΗ
Ἐν Ἀθήναις (Ἐυπόλιδος 2)

Ἀναλαμβάνει τὴν ταχίστην καὶ ἐπιμελημένην διακπεραίωσιν πάσης ὑποθέσεως δικαστικῆς, φορολογικῆς ἢ διοικητικῆς, συντάξεων, ἀποζημιώσεων ὡς καὶ πάσης ἄλλης ὑποθέσεως Δημοσίων ὑπαλλήλων κ.λ.π.

Ἀμοιβὴ μετρία κατὰ συμφωνίαν καὶ καταβλητέα ἅμα τῷ πέρας τῶν ὑποθέσεων.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟ ΒΗΜΑ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

DIDASCALICO VIMA (TRIBUNE DES INSTITUTEURS)

Organe hebdomadaire de la Fédération des Instituteurs Grecs

Bureaux: Miltiadou 11, Athènes.—Abonnement 60 fr.

Συνδρομή χρονιάτικη δραχ. 60. Για το εξωτερικό φράγκα γαλ. 60

Εμβάσματα: Διδασκαλικό Βήμα Μιλτιάδου 11, Αθήνας. Τηλ. 21-268

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΕΙΝΕΤΑΙ ΤΟ ΔΔΙΚΟ...

Και συνεχίζεται η σιωπή. Και παρατείνεται το άδικο. Και η ύπομονή του Έλληνος δημοδιδασκάλου συνεχίζεται και πέραν των όρων που οι άνθρωποι νόμοι γραπτοί και άγραφοι έβαλαν ως τέρμα.

Καμμιά φωνή από πουθενά. Η πολιτεία αναπαύεται. Συνα κάποιε' αλλά άμα η φωνή του άδικουμένου είνε δασκαλική, ξάνα κοιμάται. Μα έως πότε λαιπών; Πρέπει να γίνουν πέντε χιλιάδες οι καθυστερούμενες προαγωγές, πρέπει να γίνουν δέκα, πρέπει να μείνη καθένας μας έκτος από τα χρόνια που οι νόμοι γράφουν στην αυτό βαθμό και άλλα καμπόσα που θέλουν οι υπερόσσωποι της Πολιτείας, ώστε να αποφασισθή καμμιά φορά να δώσουν μεριμνές προαγωγές; Δέν φθάνει ότι καθυστερούνται προαγωγές δημοδιδασκάλων ειδικώς από 1η Νοεμβρίου 1933! Αλλά πρέπει και η καθυστέρησης αυτή να παρατείνεται;

Κύριε Υπουργέ της Παιδείας, Έάν οι δημοδιδάσκαλοι της Ελλάδος είναι άχρηστοι και

δέν έχουν δικαιώματα επί ήθικων και οικονομικών δικεικηστών τός όποιος οι κείμενοι νόμοι παρέχουν στους Δημοσους ύπαλλήλους, είνε το καθεσθρά. Συστήσατε μάλιστα τότε την ψήφισιν νόμου, ώστε να θεωρούμεθα ήμερομισθιοι εργατάι του Κράτους με ώρισμένο ήμερομισθιο και χωρίς άλλα δικαιώματα.

Έάν όμως πιστεύετε εις την χρησιμότητά τους, όπως πιστεύομεν δι πιστεύετε έάν πιστεύετε έάν πιστεύετε πράγματι δι άδικοθνται, όπως πιστεύομεν δι πιστεύετε. Έάν πιστεύετε δι οι κίνδυνοι εκ της τσιούτης περιφρονησεως της Πολιτείας προς τα ήθικα δικαιώματα του Σώματος τούτου δέν είνε άπίως ΑΠΑΟΙ, όπως πιστεύομεν δι πιστεύετε, ΤΟΤΕ κύριε Υπουργέ της Παιδείας αναλάβετε αποτελεσματικώς την υπερασπίσιν των δέκα μέντε χιλιάδων σκληρά άδικουμένων δημοδιδασκάλων της δικαιοδοσίας του Υπουργείου σας. Βεβαιώθητε δι θα προσφέρετε άψίστην άπηρησίαν όχι τόσο στους άδικουμένους, όσον περισσότερο άλλοθ.

αδρίσκονται οι τών κισθημάτων του ένδραμοι.

Ο ΑΓΩΝ ΤΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΩΝ

Οι καλοί πρωτοβάθμιοι δημοδιδάσκαλοι με γράμματα έ ένας κινερότα από τών άλλων διαμετρώνονται μακί του πρέδρου της Διδασκ. Όμοσπονδίας, καλιεθ πρωτοβαθμίου και κότεθ, γιατί δέν άνεργαί να δαθί στην κατηγορία αυτή έννε άλλης κρίσεως, παρκα μένεν της τσιούτης του πτυχίου, ό βαθμός του Εισρηγέθ.

Και γεννέται σε μάς τόρα η άκαρία. Γιατί άρα γε οι φίλοι συνάδελφοι άπευδόνονται στην πρέδρε της Διδασκαλικής Όμοσπονδίας και έλλέχουν την κελιτεία του και έπιθυμούν να τών καταστήσουν δασίλογον άπάντων του κλάδου και δέν άπευδόνονται εις τας γεν. συνελόσεις τών συλλόγων (όταν έλλέγουν τούς άντιστάσεις των δικ τας συνελόσεις της Όμοσπονδίας και από έκαι να άγυμνασθών για την άναγνώριση του αιτήματός των;

Ο πρέδρος της Όμοσπονδίας ανεξάρτητα έντελής από κάθε προσωπική συμφέρον πρέπει να συμμορφώνεται προς τας ύποδείξεις του κλάδου. Ο κλάδος έτι είνε στην τελευταία του γενική συνέλευση προς έμπρητίσθιν τών πρωτοβαθμίων σε το ύποστηρίξωμεν. Πέραν τούτου οφδέν.

Διηγορικόν Γράμματιν ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Πρώην άνωτέρου ύπαλλήλου του Υπουργείου Παιδείας και του Έκπαιδευτικού Συμβουλίου.

ΑΡΙΣΤ. Α. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΝΟΜΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

Αθήνας: 12—Τηλέφ. 20-375. Αναλαμβάνει ύποθέσεις δικαιοδικές, δικεικησινές, φορολογικές. Αναλαμβάνει την ύπερασπίσιν και ύποστηρίξιν άνώπιον του Έκπαιδευτικού Συμβουλίου τών άπολυμένων, μετατιθεμένων και τιμαρουμενων ως και τών κρινόμενων στασίμων κ. κ. έκπαιδευτικών λειτουργών και πδσαν ύπόθεσιν άρμοδιότητος του Υπουργείου Παιδείας, συντάξεις κλπ. 14-16

ΠΕΝΘΗ

ΚΛΕΟΜΕΝΗΣ Θ. ΠΑΠΑΘΕΟΥ

Σκληρή πολύ σκληρή συμφορά βρήκε την οικογένεια του φίλου συνάδελφου κ. Θ. Παπαθίου.

Ο γιός του Κλεομένης, καμφο της οικογενείας, ύπέκυψε γιά λίγες μέρες στο μοιραίο, από γρίπη πάνω στο άνθος της ήλικίας του, μόλις 25 ετών. Με το θάνατο του κόσα δυερα και κόσας έπίθετες έορυσαν! Άλλά ό άκονος χάρος δέν κάνει διάκριση! δέ λυκάται ούτε νεάτα, ούτε άξίες. Πυχιόχο; γεωκόμος του Πανεπιστημίου της Τουλούζης άκου σκούδασ ύλότροφος του Πανεπιστημίου Άθηνών, γύφιος πάνακλος να προσφέρη τις ύπηρεσίας του στην οικογένειά του και είνε παρτίδα. Άλλά η μοιρα έγραφε άλλα.

Η Διδασκαλική Όμοσπονδία συμμεταίχι ολόψυχα στο πένθος της οικογενείας του άγαπητου συνάδελφου. Έύχεται όπω; το διάβα του χρόνου φέρει την παρηγομιά.

Είς: τόν άγαπητό μας συνάδελφον και φίλον κ. Γεώργ. Ταμιολόγη' έπί τη θανάτω του προσφιλοθ του κατό; έκφράζομεν θερμά συλλυπητήρια.

Οι διδάσκαλοι Ν. Βρυούλων—Έρρακλείου Δουνές Δουνίδης Φίλια Ι. Δουνίδη

Έκφυλοφόρησε κλήρη; ό τόμος του ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ του έτους 1934, περιέχων δόκλιχρον την έκπαιδευτικήν και διοικητικήν νομοθεσίαν και νομολογίαν του έτους 1934 με άναλυτικώτατον σύρτηθρον. Πωλείται εις τα κυριώταρα βιβλιοπωλεία άντι δραχ. 100. Η συνδρομή εις το ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ κατά το 1935 δραχ. 75 όδος Θεσσαίας 12

ΚΑΙ ΟΜΩΣ ΗΘΕΛΕ ΚΑΙ ΑΙΡΕΤΟΣ ΝΑ ΓΙΝΗ ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΟΣ!!

Από τούς δημοδιδασκάλους τών Άθηνών και ίσοιπύρους από τούς διευθυντάς τών σχολείων έζητήθη τόσον εκ μέρους τών κ. κ. Έπιθεωρητών όσον και εκ μέρους της Διδασκαλικής Όμοσπονδίας η ήθικη ένίσχυσις των κλησίων τών συνάδελφων διά την άπυτυχίαν της δασκαλικής παραστάσεως της κ. Τετάρτης.

Όμολογούμε με πολλήν ύπερηφάνειαν ότι τόσον οι κ. κ. Έπιθεωρητάι όσον και οι κ. κ. συνάδελφοι προς τούς όποιους άπετάθημεν είχαν την άνώτερη καλωσύνη να ένταλίσουν δλη τους την προσάθεια, αποτέλεσμα δέ αυτής ήταν η έμπρητική άπυτυχία της παραστάσεως από άπόψεως συγκεντρώσεως. Μεγαθύν τών πολλών που άπετάθησαν Έπιθεωρητάι και Όμοσπονδία ήταν και έννας που το όνομά του δέν έπιθυμώμεν να προσφέρωμεν καν.

Έπής Τριάνοντα όκτώ ειατήρια από την Όμοσπονδία, διότι τόση ήταν η δύναμις του τομέως του. Μετά ό ήμέρας έπιστράφη Τριάκοντα όκτώ ειατήρια με την δικαιολογίαν ότι οι δασκάλοι ήσαν έρρωστοι!! Η έμπάθεια να πτυχήση μία άνώτερη προσάθεια της Όμοσπονδίας δέν του έπέτρεψε να απεφθ

ώστε να σχίση τουλάχιστον ένα ειατήριο τών είκοσι δραχμών και να είνη στην Όμοσπονδία. Οι 37 δασκάλοι άπράστισαν και έγώ μένον έκράτησα ένα και εας έπιστρέψω τα 37!!

Όχι! ούτε γι' αυτή τη σκέψη δέν έστάθη ίκανός.

Και όμως (ας μη άπορήση ό συναδελφικός κόσμος) σ' αυτό το δάσκαλο πέρασε κάποτε από το μυαλό η σκέψη να άντιπροσμεπύση τόν κλάδο μέσα στο Έκπαιδευτικό συμβούλιο και μάλιστα είχε ύπεβάλλει και αίτηση άνακηρύξιάς του, την όποιαν όμως άπέσυρε άργότερα γιατί έδεδχη... να έχη άκαθηρίτητα... πρέδρου! Διδ. Όμοσπονδίας!! στα 1933 τόν Αύγουστο.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΡΟΝΗΣΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ Η ΠΡΑΞΙΣ

Ηθέλαμε και θέλουμε μένον την πράξιν του να παραδώσουμε εις την άπόλυτη περιφρόνηση του κλάδου. Το όνομά του μάς είνε έντελής άδιάφορο. Άτυχώς από την εις άλλη στήλη δημοσιευμένη έπιστολή του κ. Παπα, δα μάθη ό συναδελφικός κόσμος και το όνομά του. Η ίθικη μας γραφίδα ποτέ δέν σε άχρησιμποιεί στοιχεία του Έλληνικού άλφαβήτου για να άναγράψη το όνομα του. Το ήθελε δαμμένο ει; το βίδο; της ταπεινότητος; ει; το όποιον

ΔΑΣΚΑΛΟΙ! ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΕΦΟΡΕΙΕΣ! Αγοράσετε όλοι το θαυμάσιο βιβλίο Ο ΛΙΝΑΡΟΣ ΠΟΡΟΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ ΔΡΑΜΑ ΣΕ ΠΡΑΞΕΙΣ 3 (Έκδοση Διδασκαλικής Όμοσπονδίας) που το διεσκούσας ό κ. Λάμπας, το έδώρησε στην Όμοσπονδία ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ και πωλείται από αυτήν προς δραχ. 50.— και με τα ταχυδρομικά 55.— Σύλλογοι, Έπιθεωρητάι, βοηθήσατε την προσπάθεια της Διδασκαλικής Όμοσπονδίας Έργασθητε όλοι για τη διάθεση του βιβλίου. ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Έν Κερκίρα τη 20 'Ιανουαρ. 1935

Κέρτα Πρόεδρος

Από νικος έχει δημοσιογηθή εν Κερκίρα έκρηκτος κενδοταξίς εις την δημοσίωσιν, καθόσον, αφ' ενός μιν έκρηκτον από μνημόν και τής 18 θέσεως κινώ, [α] δέ οχμηκία προτάσεις διορισμού δέν άνεκρίθησαν αλλοίτε παρά το Σού 'Υπογράφου, αφ' άλλου δ' άρκετεί συνάδελφοι διαταλούν έν θέσει διά διαφόρους λόγους.

Η άσπρησία άδριακωμέ η εις λαν δόμωλον θέσιν άναγκάζεται νά άποσκη σφωχθε διαδοκμάδος εκ πολιταξίων εις τους κενός θέσεις. Ούτω όμως και εϊ διαδοκμάς τελειωπρόβηται άποσκησόμενών μέσων χαμηλών αλλά και τά μέν και τά δέ των σχολείων παραβλέπονται, οι δέ κλειστοί διαμαρτυρόνται.

Ο Σύνθεσις Κερκίρας θεωρεί καθήκον νά άποσυνθή προς όμάς και νά παρακαλέση όσας άνεκρίνη τάς προσηλαθείς σας διά την άναγκήν των έκκρηκτοσθών προτάσεων και την συμπλήρωσιν των κενών θέσεων παρά τακτοποιήσιν άτόμων, τά όποια άναθεώ ίδίως δέν πρέπει νά παρασπρωθήται, καθόσον παλιόταν και προς κλειστάς όσας και πειλάτας προσηλαθείσας. Εόχης έργον δέ νά ήτο εϊ διαίωσισσος ο' Επιστημονική νά παύσων τάς άποσκησάς.

Μά συναδελφικός χαιρετισμούς
Ο Πρόεδρος Κ. Παναγιωτάκης

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΙΑΝΝΙΝΩΝ

Γιαννιτάς τη 20-1-35

Αριθ. 247

Π ρ ο ς

Τους Διδακταλικούς Συλλόγους Μακεδονίας και Θράκης.

Κύριοι Συνάδελφοι:

Πνεύ γυνωσά πόση σημασία άνάγει ό θεσμός της μετακινήσεως γιά τους δασκάλους. Έπίσης [α]να άναγνωρισμένο όστι δέν μπορεί ν' άνασποκρήσθι στο ήθος της άποσκησάς των δασκάλων [α] δέν παρακολουθεί από κοινά τάς προόδους της παιδαγωγικής παρά όρισματα εϊ διαρκή ζύμωσι σήματα και δέν είναι κείσους των κενωσών επιστημονικών πορισμώτων των συνασθών προς τους κλειστούς κεί δασκάλους. Κεί όμως: Είθε χρόνο έαυτοίον τόσοι συνάδελφοί μας από τη Μακεδονία και τη Θράκη, υποβάλλονται τάς τελειωπρόβηται και τάς άφροδα (προσηλαθείσας μερόσας) και φρόνουν άκεί κείτω στή μακρονή 'Αθήνα, γιά νά έαναγορεύσων πόσων νά παραλαμίνεσιν εις δυνάμεις διά τόν άνωτέρω φρεσία της άποσκησάς, ποδ ν' αμύθ δέν όφραίεται δέ άνακίνηση, αλλά σπών άσπρηκτικές περιρισμώτων φρεσιά των είσπογόμενων! 'Αλλά κεί έν παύχουον μαρκεσί, άναγκάζονται νά μένουν μακριά από τά σπείτα τους και τίς οικογάντες τους δού χροτία, νά κένουν άκεί τά θέσια κλη. Αλλά κεί έν δέν όπολογήσασιν τίς άποσκησάς (ήμας) είναι και εις όμας της έκπαιδεύσεως ποδ έχει τόση άνάγκη νά κλεισθή από συγχρονισμένο έίψαχο όλιμό.

Λοιπόν: Η μετακίνηση ποδ όφραίεται και κενωσάται τό δασκαλό γιά την έκπαιξη των άνωτέρων Ιδρυσών των σπρηκτικών σχολείων, πρέπει, είναι, ν' άνάγκη, νά έσπρησθή, ν' άναίξη εις πόρτες τους και στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Αλλά ποδ δέν ήγινε ός σήματα, πρέπει έξέκρινεσιν νά γίνη τάρα. Νά δέν άκρησώσασιν. Νά έμπερισώσασιν. Νά άποσκησώσασιν. Ο Σύλλογος Γιαννιτών θεωρεί τό άτιμα τοσού ένά από τά δασκαλάρα.

Γ' από κείτω και όλους όσας νά όφραίεσιν σφωχθ, ποδ έμπερισώσασιν, νά άναγορεύσασιν, νά άποσκησώσασιν συνάδελφών και άποσκησώσασιν, προς τόν κ. Πρωθυπουργόν, 'Υπογράφον και διασπρηκτικήν 'Ομοσπονδία, ζητούσιν: την άφρα έκπαιξη της μετακινήσεως και στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Μά συναδελφικός χαιρετισμούς
Ο Πρόεδρος Παν. Τσαμαδάς
Ο Γραμματικός Π. Αμαραντιδής

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΣΙΑΤΙΣΤΗΣ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Αριθ. πρωτ. 1

Η Διοικήση του Διδ. Συλλόγου Σιατιστής προς τά μέλη του και τους λοιπούς συνάδελφους της Περιφέρειας.

Αγαπητοί συνάδελφοι.

Τά τά άκοιτα. Σομβρόλις του Συλλόγου μας, ποδ άναδείξετε μέ τή φήρ σας, κατό μέ τίς άσπρηκτικές του άποσκησάς ο' όλους σας τόν ποδ θεσμοδ κ' άνακάρδιο χαρισισμό κ' άναίξη νά λυθώσιν αίσια κατά τόν καινόχρονο χρόνο όλα τά έκκρηκτά ζητήματα του Ελδού μας.

Η προσηκτική παρακολούθηση της έξέλιξης των ζητησών, όπως είναι 1) η δικαιοτήρη διαίωσισσιν τριεσθήμερον μετακινήσεσθών και προσηκτών άνακλήρωσθών 2) η έκτέλεση των προσηκτών ποδ έκκρηκτοσθών 3) η έπρηση και προσηκτική σχολείων, 4) συνανατοία είσπρηκτικής μέ τίς διαλληλικές άνακλήσεις προς άποσκησώσασιν μετασθίνης έπρηκτοσθής 4 ο' 5) 5) είσπρηση συνάσεσθων 6) έκτέλεση 450 καθωσπρωσόμενων προσηκτών είσπρηκτών 7) δικαιοτήρη διαίωσισσιν μας και μέ τό θεσμοδ του Τημητάρχη Βας και 8) η προσηκτική έπρηση των άποσκησών τή: 17ης Γεν. Άνάλησης του Κλάδου, ο' άποσκησική την όλη φροντίδα μας και τή γανική γραμμή τή: έπρηση μας στο κλειστό πάντοτε της λογικής νομικήσας.

Ένα όμας τόσο βερδ έργο, όπως γυνώριζεσται, δέν είναι δυνατό νά φέρη εις πέρας μόνον η άποσκηση του Συλλόγου γανική την ήθηκή και είσπρηκή έπρηση των μελών αμωσθ. Κεί γ' αμωσθ κείτω θεσμή έκτέλεση [α] δέν συνθηκαστικά είσπρηκτικά σας νά θελήσασιν νά άποσκησώσασιν τίς προσηκτικές μας ν' άνακλήρωσώσασιν ποδ Σύλλογός μας, νά τόν κατασπρησώσασιν άξίον του προσηκτοσθού του και νά τόν έόσασιν προσηκτική ζήη.

Είνα προσηκτική γιά μας τους δασκάλους—άνακλήρωσασιν νά μέρφωσιν νά έίμωσασιν άνακλήρωσασιν και νά παρακολουθώσασιν μοιροληκτικά την εξέλιξη των ζητησών μας ζητησών τή σπρηκή ποδ έόλιμο και τίς ποδ κείτω έπρηκτικές τάσεις, νά σπρησώσασιν μέ ζήλο νά σπρησώσασιν άνακλήρωσασιν και νά φρανατισώσασιν νά άποσκησώσασιν τά αίτησάτα τους.

Αγαπητοί συνάδελφοι.

Ο Σύλλογός μας: έχει ποδ κείτω άνακλήρωσασιν έπρηση ζήη, ποδ όμας μας σπρησώσασιν άνακλήρωσασιν και μένουν σπρησώσασιν μας κεί είναι άνακλήρωσασιν ή μετασθί μας συνανήρωσασιν γιά τόν άποσκησώσασιν σπρησώσασιν. Ας όφραίσασιν την έπρησάτι και έπρησάτι κεί: εϊσπρησώσασιν άνακλήρωσασιν, άλληλησώσασιν κεί άνακλήρωσασιν τή έπρησάτι μας.

Σας χαιρετώσασιν συναδελφικά.

Ο Πρόεδρος Η Γραμματικός
Κ. Μπέντας Θ. Σαραϊλά

Γ. Γ. Έκδωσασιν όσας συνωσασιν την άνακλήρωσασιν σας στο Διδ. Βήμα και την άνακλήρωσασιν του σπρησώσασιν 'Ομοσπονδίας μέ την είσπρησάτι σας. Ο κείτωσασιν άνακλήρωσασιν όστι οι άνακλήρωσασιν έπρησάτι.

Έν Σιατιστή τη 4η 'Ιανουαρίου 1935
Αριθ. 1
Πρακτικόν Γενικής Συνελευσάς 4ης-1-35.
Έν Σιατιστή σήμαρον την 4ην του μηνός 'Ιανουαρίου του 1935 ήμαρον της έόσασιν Παρισιασθής και όφρα 11 κ.μ. νά μέλη του Διδακταλικού Συλλόγου Περιφ. Διακρίσασιν συνάσεσθων εις Γενικήν Συνέλευσά συνάσεσθων προσηκτικής του Διδακταλικού του Σομβρόλιος και έπρησάτι έν άνακλήρωσασιν κεί τόν 41 συνάσεσθων μελών έπρησασιν παρόντων 22. Προβρίσασιν εις σπρησάτι έν έπρησάτι θεσμωσασιν της ήμας όσας διακρίσασιν.
1ον) Οικονομικά του Συλλόγου.
Αποσκησώσασιν νά έπρησάτι έόλιμοσιν έν ή τά μέλη νά θελήσασιν όστι δέγονται νά

ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Νικόλ. Σκουλούδη. Δέν εινα άλήθεια όστι πρό τριμήνου έστειλάτε τά χρήματα, όστι τά χρήματα όσας άποσκησώσασιν από την εις τά γραφεία έπρησάτι έστειλήσαν έν Ραθύμωον την 30-12-34 από τόν πρόεδρον του Συλλόγου σας, κ. Σπυριδάκη.

Είς δέ τό άπόκρημα δέν άναγορεύσασιν η διαίωσισσιν σας. Έτσι δέν άνακλήρωσασιν ποδ νά σπρησώσασιν τό Δ.Β εις τόν όποιον τάρα όσας τακτοποιώσασιν άφρα είδαμε τή διαίωσισσιν σας από τό γράμμα σας. Έτσι κείτω άλλοι σπρησώσασιν τά παρακλήσασιν σας.

Ιωάννη Παπαδόπουλον. Πρότασις διορισμού Μαρίας Χλωρού εις περιφέρεια 'Αργονίου δέν φραίναται στο ύποσηρωσασιν. Μήπος έπρησάτι σπρησώσασιν άλλη περιφέρεια;—πληροφρησάτι μας.

Ιωάννη Παπαγεωργιάδη. Δέν δυνατό νά γίνη ή έν λόγω μετάσθισσιν αφ' όσον τά σχολείων είναι μονοτάξια έν προσηκτική, νά.

Φ. Τσιβιδάκη. Γνωρίσασιν μας μέσω τίνας και ποτε έστειλήσαν οι 50 δραχ. γανική δέν φραίναται ληφθώσασιν εις τά γραφεία της 'Ομοσπονδίας.

Β. Τσαπατάρη. Είς τό διπλάσιον τά προσηκτοσθής ή ύπρησάτι σας σπρησώσασιν χωροσηκτική από 'Απριλίου 1930 μέχρι 26 Αυγούστου 1933. Δύναται νά όλογοισθή και εις την προσηκτοσθής άνωτέρω χρόνος δυνάμεις της έπρησάτι. 85867 έγκλη. του Γεν. Λογ. όστι όμας εις τό διπλάσιον. Σπρησώσασιν λαμβάναται όστι όμας μόνον ή έμμοσθός πολιτική ύπρησάτι.

Ιωάννη Παπαδοπούλου. Βιβλία έστειλήσαν ταχόν δέμα από 8 τρέχοντος άποσκησάτις οίκείων ταχ. γραφείων γανική την παραλαμήσασιν των. Αλλά εϊσπρησάτι βιβλίον 'Ανασπρησάτι Παιδαγωγία' άποσκησώσασιν.

Χρ. Παναγιωτάκη. Λιά τό ζητημά σας άνακλήρωσασιν ύπερανακλήρωσασιν. Ποτέ δέν έχασασιν τίς έίσιδες γανική την λύση του.

Γ. Παπαδόκη. Δικαιολογική άνακλήρωσασιν σας έγγραφής ύπεβλήθησαν στο Μετοχ. Ταμείον μέ αριθ. 4133.

Λουκά Λουιδή. Όμοίως ύπεβλήθησαν δικαιολογική δανείων σας μέ αριθ. 4132—χορήγησιν όμως δανείων δικαιολογική προσηκτοσθής.

Μόσασιν Σουπηρτζή. Δανείον σας δέν έχει έγκρησθή μέχρι σήμαρον. Η χορήγησιν έσπρησάτι προσηκτοσθής άνακλήρωσασιν κείτω προσηκτοσθής γανική την έγκρησιν του.

Συνοδησάτι 3638. Δέν έστειλατε Σύλλογός σας κατάσασιν μελών, και έτσι διακρίσασιν δέν δύνασασιν νά έπρησώσασιν την ύπόσασιν σας.

Άγγελική Ζαμη. Βιβλία σας έστειλάμε επί άποδειξίς την όποιον κρατούμε 100δραχμίων γανική έπρησάτι εις Δ. Β. 510 και κατά λάθος γανική Ζακύνθου. Αποδειξίς σας έστειλάμε.

Στασθον Τσιμινιάκη και Μιχ. Παπαδοπούλου. Λιά δανείον σας τά φροντισώσασιν. Έπί του παρόντος όμας έχει άνακλήρωσασιν ή χορήγησιν τοισώτων. Πάντως ήμας τά έπρησάτι σπρησώσασιν. Έντός της πενταετίας δύνασασιν νά ύπρησάτι σπρησώσασιν δύο χρόνια ως σύμβουλος εις συνάσεσθων εις διακρίσασιν.

Γ. Νεώλην. Ζητήσασιν δέ αίτησασιν νά όσας γνωρίσασιν τό Μετοχικό εις ύποκρησάτις σας, και είσπρησάτι μας έν κείτω γανική νά έπρησάτι σπρησώσασιν σχετικώς. Παν. Μουλιαντάκη. Νά έπρησάτι λησασιν κείτω σπρησάτι στο Μετοχ. Ταμείον γανική νά άνακλήρωσασιν ή όμας σας. Έπίσης έπρησάτι έπρησάτι προσηκτοσθής σας εις τόν βαθμόν του

κρατήται από τόν μισθόν των ή δασκάλους μήνατά συνδρομή παρά του δημοσίου Ταμείου κατά τριμήνον προκαταβολικά.

2ον) Όσον άφρα τό δεύτερον θέμα. Ανατίη εις την νίαν Διοικήσην νά όφρασασιν καλόσασιν τόν Σύλλογον και νά έγγραφής εις δυνακόν έόλιμοσιν τους συνάδελφους μέλη του Συλλόγου κλη.

3ον) Νοσησώσασιν ύποκρησάτις έκδωσασιν μέ πρησώσασιν. Αποφραίναται δέ άνακλήρωσασιν οι μη πρησώσασιν λαμβάνοντες έόλιμοσιν την συνάσεσθων άλλως νά είναι προσηκτική ή έπρησάτι αμωσθ.

4ον) Περισηκτική του 4 ο' 5) διά τους Συνταξισώσασιν. Νά βαλεισθή ή συνάσεσθων έπρησάτι. Όμας νά μέ γανική εις όμας του μισθού των άλλων έν έπρησάτι διαλληλικών αλλά μέ κρατική έπρησάτι έπρησάτι.

5ον) Προσηκτοσθής. Νά φροντισή η 'Ομοσπονδία νά κεινωσασιν τόν τάρα τό καθωσπρωσόμενα προσηκτοσθής και νά μέ μένουν καθωσπρωσόμενα προσηκτοσθής έπρησάτι ποδ της λογής του νόμου 5416. Νά έκτελεσασιν οι προσηκτοσθής και νά προσηκτοσθής και νά χορηγώσασιν από της ήμας της συμπληρωσασιν τού προς προσηκτική γυνωσασιν.

6ον) Άρχαισάτι. Γανική έκλογή προς άνακλήρωσασιν νέου δικαιολογική Συμβούλου.

7ον) Προτάσεις μελών. Συνανατοία 'Ομοσπονδίας μέ τους άλλους διαλληλικούς. Προσηκτική η Γενική Συνάλευσις: 1 α) η έόλιμοσιν συνανατοία μετά της ΚΠΕ. και έν κεινωσασιν άνακλήρωσασιν νά άποσκησάτι την άνακλήρωσασιν αμωσθ; όστι όμας; νά άνακλήρωσασιν τάσασιν την έπρησάτι.

Ο Πρόεδρος του Συλλόγου Κων. Μπέντας

Πρακτικόν 2ον

Έν Σιατιστή σήμαρον την 9ην 'Ιανουαρίου 1935 ήμαρον της έόσασιν Τεταρτην και όφρα 12ην κ.μ. και έν τά γραφεία του Σχολείου κείτω Σιατιστής συνάσεσθων τά μέλη του νέου Διοικητικού Συμβούλου του Διδακταλικού Συλλόγου Περιφέρειας Σιατιστής; εις πρώτην τακτικήν Συνέλευσά, προς κείτωσασιν τόν προσηκτοσθής ποδ προβρίσασιν εις την έκλογήν τούτου διά μουσική και διά ψηφοδασίαν ψηφοφρησάτις και άνακλήρωσασιν τους κείτω:

- 1) Πρόεδρον Κ. Μπένταν διά φήρων 5
- 2) Άνακλήρωσασιν Γ. Σαραϊλά διά φήρων 5
- 3) Ταμείον Παναγ. Μάνιον διά φήρων 5
- 4) Γραμματικόν Θεολογία Σαραϊλά διά φήρων 5

Έπρησάτι ό συνάσεσθων τόν παρόν και έπρησάτι φραίναται, όστι έκτετα.

Κ. Μπέντας, Π. Μάνιος, Γ. Σαραϊλά, Θ. Σαραϊλά, Α. Γκωντζαμάν.

Ακριτά; αντίγραπον. Ηλεκάνος 22 'Ιανουαρίου 1935

Ο Πρόεδρος Κ. Μπέντας

ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΥΧΙΑΝ ΜΑΣ

Αν θέλωμεν νά εύμησώσασιν ως άτομα και ως Έθνος πρέπει νά μελετήσασιν τό βιβλίον 'Ανάγκη Είσιμωσασιν. Είναι τό 'Εθνικόν μας Εύαγγέλιον. Τά άφρα συνανακλήρωσασιν Στρατηγών, Μητροπολιτών, Καθηγησών, δημοσιογράφων κ.λ.π., μαρτυροσθών την άξία του. Απαραίτητον βοήθημα διά τους δημώλους και δι' αμωσθών μόνον η τμήη 10 δρχ. η εις γραμματόσημα. Γράψασιν νά Σας σταλή άμωσθ.

Σταμ. Α. Γραμματιδής, Συναράδες-Κερκίρας (2-4)

ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΜΑΣ

Η ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ "ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ,"

Μέσα στο «Κεντρικό» σε απογευματινή της θης Φρίου χίλιοι πεντακόσιοι πάνω-κάτω διανοούμενοι ως επί το πλείστον εκπαιδευτικοί, παρακολούθησαν το έργο που διεσκεύασε ο Πρόεδρος του Έκπ. Συμβουλίου κ. Δημ. Λάμπρας του Otto Ernst «ο Διναρδοσφορος Παιδαγωγός».

Την παράσταση έτιμησε διά της παρουσίας του και ο κ. Υπουργός της Παιδείας μετά του γεν. γραμματέως του διευθυντού της Δημ. Εκπαιδύσεως, των μελών του Έκπαιδ. Συμβουλίου και πολλών άλλων υπαλλήλων του Υπουργείου.

Χωρίς οι γραμμές αυτές να διεκδικούν θέση κριτικής, θα πούμε γενικά, τις έντυπώσεις μας. Η διασκευή του προσαρμοσμένη στην ελληνική πραγματικότητα, κατά το δυνατόν, από το διασκευαστή, λεπτότατον παρατηρητήν και γνώστην σπάνιον των καθ' ημάς εκπαιδευτικών πραγμάτων. Οι ήθοιοι στην προσπείθειάν των να φανούν ανώτεροι έαυτών, καθώρθωσαν να διηδώσουν τόσον τέλεια τους ρόλους που υποδύθηκαν, ώστε άβιαστα προεκάλεσαν εις πλείστα σημεία δουγκράτητα τα χειροκροτήματα των θεατών.

Οί σκηές πολύ συναρπαστικές. Τό σχολείο πραγματικά στή σκηνή, οί διάφοροι τύποι των δασκάλων, ο έπιθεωρητής, ο εκπαιδευτικός σύμβουλος, ιδιαίτερα ο τύπος του ένθουσιώδους δασκάλου, που δέπρεπε να βρσκαται σε μεγάλο ποσοστό μέσα στο δασκαλικό πλήθος, γιατί τότε άσφαλώς ή κοινωνία θα άλλαζε πολύ γρήγορα όψη. Διδακτικώτατο από κάθε άποψη θα πρεπε να παιχθή και πάλι και πάλι και να μήν ύπαρξη εκπαιδευτικός που να μήν τό δη. Δέ θίταν τολμηρό να πούμε πως ή παρακολούθησή του θα είχε πιο καλά αποτελέσματα από πολλά παιδαγωγικά συνέδρια.

Τόν ανώτερο άνθρωπο που κοπίασε για να χαρίση στους δασκάλους και την κοινωνία ένα τόσο διδακτικό έργο χροστιέται άπερίοριστα ή ευγνωμοσύνη του κλάδου των όμοιοδασκάλων της χώρας.

Ο σκοπός μάλιστα, για την έξυπνηρήτηση του όποιου πρόώρισε τη διασκευή του δείχνει περίτρανα την όγδαη που αισθάνθηκε σε όλη του τη ζωή για τόν "Ελληνα δάσκαλο, για την κατάρτιση και την έξυπνηρήτηση του όποιου άκούραστες προσπάθειες κατέβαλλε τόσο μέσα στο σχολείο, όσο και στο Έκπαιδευτικό

Συμβούλιο, τόν "Άρειον Πάγον της Έκπαιδύσεως, του όποιου τās εργασίας με τόση έπιτυχία διευθύνει.

Μά και στους δασκάλους των "Αθηνών που τόσο πρόθυμα σύνδραμαν την προσπάθεια της Διδ. Όμοσπονδίας και άπόδειξαν ότι δίνουν τη σημασία που πρέπει στις δημόσιες έμφανίσεις του Κλάδου, ιδιαίτερα στους άναμυχθέντας ενεργώτερα στην προπαρασκευή και άποτελεσματική έπιτυχία της παραστάσεως ένα μεγάλο εύγε.

Πρός όλους, εν τέλει, εκπαιδευτικούς και μη τους συνδραμόντας τόν σκοπόν, διά τόν όποιον έδόθη ή παράσταση, ή Διοίκησης της Διδ. Όμοσπονδίας έκφράζει τās άπειρους εχαραστίας σύμπαντος του ώργανωμένου Κλάδου.

Ποιος ο οργανωτής.

Θά ήτο παράλειψις σπουδαιότητας, αν άπεσιωπάτο τό όνομα του οργανωτού της τόσον έπιτυχούς θεατρικής παραστάσεως. Διότι ή ιδέα να αναβιβασθή τό έργον εις την σκηνήν ήτο άποκλειστικώς της διοικήσεως της Διδ. Όμοσπονδίας, άλλ' αύτη δέν είχε την πείραν της όργανώσεως όλης αύτης της προσπάθειας. Και εφρέθη ο κατάλληλος άνθρωπος. Η κ. Αντιγόνη Μεταξά του παιδικού θεάτρου και ο κ. Κροντηράς, χωρίς να φεισθούν κόπων, ήσχολήθησαν με τό οργανωτικόν πνεύμα που τούς διακρίνει εις την τακτοποίησιν του σχεδίου μέχρι και των ελαχίστων λεπτομερειών. Τόσον προς την κ. Αντιγόνην Μεταξά, όσον και προς τόν κ. Κροντηράν φέρωμεν μετ' ευγνωμοσύνης τόν νοήν διά την ανώτεραν των προσπάθειαν, την τόση ένισχυτικήν των άγώνων μας όπέρ της άποκτήσεως του σπιτιού της Όμοσπονδίας του ίερού τούτου συμβόλου της Έλληνικής διδασκαλικής ένότητος.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Γ. ΦΛΕΓΓΑ
ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ
 για σχολικές γιορτές.

1. Σχολική ζωή ήτοι νέα ποιήματα και διάλογοι.
2. Έθνική άναγέννηση ήτοι: 5 έμμετρα έθνικά δράματα με έθνικά τραγούδια που παίζονται από φουτανελλοφόρους μαθητές και προκαλούν ρίγη ένθουσιασμού.
3. Παιδικές προσεγγίσεις έμμετρως και πεζός, έκδοσις 1935.

Πωλούνται παρά του ίδιου εν "Αθήναις Μαραθωνομάχων 8. Τό α' δρ. 15, τό β' δρ. 10 και τό γ' δρ. 5 έλεύθερα ταχ. τελών.

ΒΕΒΗΛΙΟΣ ΛΙΘΟΣ ΝΕΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΕΙΣ ΨΥΧΙΚΟ

Την παρελθούσαν Κυριακήν ο Υπουργός της Παιδείας κ. Μακρόπουλος κατέθεσε τόν θεμέλιον λίθον της ανέγερσεως Δημοτικού σχολείου εν τό Ψυχικό.

Κατά την τελετήν παρόντησαν αι κοινοτικά άρχαί, ανώτεροι εκπαιδευτικοί λειτουργοί και πλήθος κόσμου.

ΝΕΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Τόν αριθμόν των εκπαιδευτικών μας περιοδικών ηύξησε κατά ένα άκόμη ή "Ελληνική Έκπαιδευτική Άναγέννησις" του κ. Κιμποροπούλου. Τό όνομα του διευθυντού του, ή έπισημογραφική του δρασία, αι δημοσιογραφικά του διατριβαί, εινα έγγήσις διά την πλέον ή λαμπράν σταδιοδρομίαν του.

Η ύποδοχή της όποιας άσφαλώς θα τύχη εκ μέρους των συναδέλφων έχομεν την πεποίθησιν ότι θά εργασθή άσφα ή έκλεκτός συνάδελφος μετά μαγαλύτερου ένθουσιασμού θά συνεχήσει τους εύγενείς άγώνας του ύπέρ της βελτιώσεως των εκπαιδευτικών μας πραγμάτων.

ΤΥΠΩΝΕΤΑΙ
P. G. MUNCH
Η ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΔΙΔΑΣΚΕΙΝ
 Ένα διασκευαστικό βιβλιαράκι για τό σχολείο Έργασίας.
 Μετάφραση Δ. Γ. ΖΗΣΗ
 (1-6)

ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΙ, Ύποστηρίξτε τό Διδ. Βήμα. Είναι τό έργον της Όμοσπονδίας σας. Έγγραφείτε συνδρομητές και έγγραφείτε και άλλους συναδέλφους σας.

"ΕΘΝΙΚΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΑΛΗ ΠΙΣΤΙΣ,"

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
Οι νέοι τίτλοι Κεφαλαιοποιήσεως των δρχ. 25.000 μετὰ μηνιαίων κληρώσεων εις δημοσίαν έγγραφήν.

Άπό 1η Ίανουαρίου 1935 εθέσαμεν προς έγγραφήν του κοινού τους νέους τίτλους της Κεφαλαιοποιήσεως επί τη βάσει του Πρ. Διατάγματος της 3 Αυγούστου 1934.

- Όροι:**
- 1) Έκαστος νέος τίτλος είναι όνομαστικής αξίας δρχ. 25.000 και διάρκειας 20 έτών.
 - 2) Παραδίδεται εις τόν έγγραφόμενον επί τη καταβολή τούλάχιστον μίης μηνιαίας δόσεως εκ δρχ. 97. μετὰ των έφ' άκρας επί πλέον δικαιωμάτων κλπ. εκ δρχ. 43.
 - 3) Οί τίτλοι των όποιων αι καταβολαί είναι κανονικά συμμετέχουσι εις τās κατά τό τέλος έκάστου μηνός διενεργουμένας κληρώσεις καθ' ής εξαίεται έκάστοτε εις αριθμός κατά χιλιάδα.
 - 4) Οί τίτλοι οι όποιοι ήνοσήθησαν κατά μίαν οιανδήποτε κληρώσιν έξεσφολύνται άμέσως υπό της "Εταιρίας δι' όλοκληρου της όνομαστικής αξίας των ήτοι διά δρχ. 25.000 έστω και αν έκκληρώθησαν έντός του πρώτου μηνός από της ισχύος των και έπομένως εύθις μετὰ την καταβολήν της πρώτης δόσεως.
 - 5) Οί εν ισχύ τίτλοι οι όποιοι δέν εξήχθησαν εις ουδμίαν των 240 μηνιαίων κληρώσεων τη; διάρκειάς των θα έξεσφληθώσι διά δρχ. 25.000 κατά την λήξιν των.
- Οί τίτλοι της νέας Κεφαλαιοποιήσεως σάς ζητούν μίαν άνεπαίσθητον καθημερινήν οικονομίαν εκ δρχ. 3,25. Αν δύνασθε να έξοικονομήσετε τό μικρόν τούτο ποσόν: έγγραφείτε δι' ένα ή περισσοτέρους τίτλους. Βραδύτερον ίσως και αύριον θα εφρέθητε κάτοχοι δρχ. 25.000 κατά τίτλον χωρίς να κοπιήσετε. Η "Εταιρία δια να σάς διευκολύνη θα σάς εφοδιάση με ένα κομψόν μεταλλικόν κουμπάρον έν δια ζήτησε την ήμεροσίαν δόσον σας. Ο κουμπάρος αυτός θα είναι ή σκαφίς έντός της όποιας θα θύσητε την ζύμην του μελλοντικού κεφαλαίου σας.
- Μιμηθήτε τόν Γαλλικόν λαόν τόν άποταμειωτικώτερον του κόσμου του όποιου αι καταθέσεις εις την Κεφαλαιοποίησιν άνέσονται εις πολλά διακατομύρια φράγκων. Η "Εταιρία ήμων εργαζομένη προνομιακά ως "Ελληνική εις τόν κλάδον τούτον σάς δίδει την ευκαιρίαν να γίνετε άσφαλώς κάτοχος ενός κεφαλαίου. Διά τους γονείς ή έγγραφη έκίστου τέκνου δι' ένα ή περισσοτέρους τίτλους είναι ή έσφολεστέρα πράξις προνοίας.
- Ζητήσατε βιβλιάρια οδηγίων παρὰ αν κατά τόπους Πρακτόρων μας.

ΕΘΝΙΚΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΑΛΗ ΠΙΣΤΙΣ
ΑΘΗΝΑΙ (ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 3)
Κεφάλαια και Άποθέματα δρχ. 40.000.000